

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

L 198

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

60 metai

2017 m. liepos 28 d.

Turinys

I Teisėkūros procedūra priimami aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2017 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1369, kuriuo nustatoma energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo sistema ir panaikinama Direktyva 2010/30/ES ⁽¹⁾ 1
- ★ 2017 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1370, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1683/95, nustatantis vienodą vizų formą 24

DIREKTYVOS

- ★ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis 29

Klaidų ištaisymas

- ★ 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1128 dėl internetinių turinio paslaugų tarpvalstybinio perkeliamumo vidaus rinkoje klaidų ištaisymas (OL L 168, 2017 6 30) 42

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE.

I

(Teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2017/1369

2017 m. liepos 4 d.

kuriuo nustatoma energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo sistema ir panaikinama Direktyva 2010/30/ES

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 194 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Sąjunga yra įsipareigojusi sukurti pažangią klimato politika grindžiamą energetikos sąjungą. Energijos vartojimo efektyvumas yra vienas iš svarbiausių Sąjungos 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos elementų ir yra itin svarbus mažinant energijos poreikį;
- (2) energijos vartojimo efektyvumo ženklinimas sudaro galimybę pirkėjams priimti informacija pagrįstus sprendimus remiantis su energija susijusių gaminių energijos suvartojimu. Informacija apie efektyvius ir tausius su energija susijusius gaminius svariai prisidedama prie energijos taupymo ir išlaidų energijai mažinimo, tuo pat metu skatinant inovacijas ir investicijas į efektyviau energiją vartojančių gaminių gamybą. Su energija susijusių gaminių efektyvumo didinimas suteikiant pirkėjams informacijos, kad jie galėtų tinkamai pasirinkti gaminius, ir atitinkamų reikalavimų suderinimas Sąjungos lygmeniu naudingas taip pat ir gamintojams, pramonei ir visai Sąjungos ekonomikai;
- (3) Komisija peržiūrėjo Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/30/ES ⁽³⁾ veiksmingumą ir nustatė, kad reikia atnaujinti energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo sistemą siekiant padidinti jų veiksmingumą;
- (4) Direktyvą 2010/30/ES tikslinga pakeisti reglamentu, kurio taikymo sritis išliktų iš esmės ta pati, tačiau kuriame būtų iš dalies pakeistos ir sustiprintos kai kurios direktyvos nuostatos, siekiant aiškiau išdėstyti jų turinį ir jį atnaujinti, atsižvelgiant į per keletą pastarųjų metų pasiektą technologinę pažangą gaminių energijos vartojimo efektyvumo srityje. Kadangi keleivinių ar krovinių transporto priemonių energijos suvartojimas yra tiesiogiai ir

⁽¹⁾ OL C 82, 2016 3 3, p. 6.

⁽²⁾ 2017 m. birželio 13 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2017 m. birželio 26 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/30/ES dėl su energija susijusių gaminių suvartojamos energijos ir kitų išteklių nurodymo ženklinant gaminį ir apie jį pateikiant standartinę informaciją (OL L 153, 2010 6 18, p. 1).

netiesiogiai reglamentuojamas kita Sąjungos teise ir politikos priemonėmis, tikslinga ir toliau jų neįtraukti į šio reglamento taikymo sritį, be kita ko, transporto priemonių, kurių variklis naudojimo metu lieka vienoje vietoje, pavyzdžiui, liftų, eskalatorių ir konvejerio juostų;

- (5) tikslinga patikslinti, kad šis reglamentas turėtų būti taikomas visiems Sąjungos rinkai pirmą kartą pateikiamiems gaminiams, įskaitant importuojamus naudotus gaminius. Tačiau tai neturėtų apimti gaminių, kurie Sąjungos rinkai tiekiami ne pirmą kartą;
- (6) reglamentas yra tinkama teisinė priemonė, nes juo nustatomos aiškos ir išsamios taisyklės, kuriomis valstybės narėms užkertamas kelias skirtingam nuostatų perkėlimui į nacionalinę teisę, ir taip užtikrinamas aukštesnio lygio suderinimas visoje Sąjungoje. Suderinta reglamentavimo sistema Sąjungos, o ne valstybių narių lygmeniu mažina išlaidas gamintojams, užtikrina vienodas sąlygas ir užtikrina laisvą prekių judėjimą visoje vidaus rinkoje;
- (7) energijos poreikio mažinimas pripažintas vienu svarbiausių Europos energetinio saugumo strategijos, išdėstytos 2014 m. gegužės 28 d. Komisijos komunikate, veiksmų. Energetikos sąjungos pagrindų strategijoje, išdėstytoje 2015 m. vasario 25 d. Komisijos komunikate, dar kartą pabrėžtas prioriteto energijos vartojimo efektyvumui principas ir poreikis visapusiškai įgyvendinti galiojančią Sąjungos energetikos teisę. Energetikos sąjungos pagrindų strategijos, išdėstytos tame komunikate, veiksmų gairėse numatyta 2015 m. peržiūrėti gaminių energijos vartojimo efektyvumo sistemą. Šiuo reglamentu pagerinami teisėkūros energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo srityje ir šios srities reikalavimų vykdymo užtikrinimo sistema;
- (8) su energija susijusių gaminių efektyvumo didinimas suteikiant pirkėjams informacijos, kad jie galėtų tinkamai pasirinkti gaminius, yra naudingas Sąjungos ekonomikai, mažina energijos poreikį ir mažina pirkėjų išlaidas energijai, prisideda prie inovacijų ir investicijų energijos vartojimo efektyvumo srityje ir sudaro galimybes pramonės šakoms, kuriose kuriami ir gaminami efektyviausiai energiją vartojantys gaminiai, įgyti konkurencinį pranašumą. Be to, tai padeda siekti Sąjungos 2020 m. ir 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslų ir Sąjungos aplinkosaugos ir klimato kaitos tikslų. Tuo taip pat siekiama teigiamo poveikio su energija susijusių gaminių ir jų dalių aplinkosauginių veikimo savybių srityje, be kita ko, kiek tai susiję su kitų nei energija išteklių vartojimu;
- (9) šiuo reglamentu prisidedama prie to, kad būtų kuriami, pirkėjų pripažįstami ir rinkoje paplistų išmaniai energiją vartojantys gaminiai, kurie galėtų sąveikauti su kitais prietaisais ir sistemomis, įskaitant patį elektros energijos tinklą, siekiant didinti energijos vartojimo efektyvumą ar didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimo mastą, mažinti energijos suvartojimą ir skatinti inovacijas Sąjungos pramonėje;
- (10) tikslios, aktualios ir palyginamos informacijos apie tam tikrą su energija susijusių gaminių energijos suvartojimą teikimas padeda pirkėjams pasirinkti gaminius, kurie naudojami suvartoja mažiau energijos ir kitų svarbių išteklių. Standartizuota privaloma su energija susijusių gaminių etiketė yra veiksminga priemonė potencialiems pirkėjams pateikti palyginamą informaciją apie su energija susijusių gaminių energijos vartojimo efektyvumą. Su etikete papildomai turėtų būti pateikiamas gaminio informacijos lapas. Etiketė turėtų būti lengvai atpažįstama, paprasta ir glausta. Tuo tikslu informuojant pirkėjus apie gaminių energijos vartojimo efektyvumą reikėtų ir toliau naudoti dabartinę spalvų skalę nuo tamsiai žalios iki raudonos. Kad etiketė būtų tikrai naudinga pirkėjams, norintiems taupyti energiją ir patirti mažiau išlaidų, etiketės skalės pakopos turėtų atspindėti pirkėjams reikšmingą energijos ir išlaidų sutaupymą. Daugumos gaminių grupių atveju etiketėje kartu su etiketės skale turėtų būti atitinkamais atvejais taip pat nurodomas absoliutusias energijos suvartojimas, kad pirkėjai galėtų numatyti, koks būtų jų pasirinkimo tiesioginis poveikis jų išlaidoms energijai. Tačiau tais atvejais, kai su energija susiję gaminiai patys energijos nevartoja, tokios pačios informacijos nurodyti neįmanoma;
- (11) paaiškėjo, kad pirkėjams ekonomiškai efektyvus yra klasių žymėjimas A–G raidėmis. Įvairioms gaminių grupėms vienodai taikant A–G raidžių skalę padidėja skaidrumas ir pagerėja pirkėjų supratimas. Tais atvejais, kai dėl ekologinio projektavimo priemonių pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB ⁽¹⁾ gaminių nebegalima priskirti E, F arba G klasėms, tos klasės etiketėje vis dėlto turėtų būti nurodomos pilka spalva. Išimtiniais ir deramai pagrįstais atvejais, kaip antai naudojant visą septynių klasių skalę sutaupymas nėra pakankamas, etiketėje turėtų būti galima nurodyti mažiau klasių nei įprastoje A–G skalėje. Tais atvejais likusioms klasėms reikėtų ir toliau taikyti tamsiai žalios–raudonos spalvų skalę ir tokia skalė turėtų būti taikoma tik naujiems rinkai pateiktiems arba pradėtiems naudoti gaminiams;

⁽¹⁾ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą (OL L 285, 2009 10 31, p. 10).

- (12) kai tiekėjas pateikia gaminių rinkai, su kiekvienu gaminio vienetu turėtų būti pateikiama atitinkamo deleguotojo akto reikalavimus atitinkanti popierinė etiketė. Atitinkamame deleguotajame akte turėtų būti nustatytas veiksmingiausias etikečių rodymo būdas, atsižvelgiant į poveikį pirkėjams, tiekėjams ir prekyautojams, ir galėtų būti numatyta, kad etiketė išspausdinta ant gaminio pakuotės. Prekiautojas turėtų rodyti pateikiamą etiketę kartu su gaminio vienetu toje vietoje, kurioje ją reikalaujama rodyti pagal atitinkamą deleguotąjį aktą. Rodoma etiketė turėtų būti aiškiai matoma ir atpažįstama kaip priklausanti tam gaminiui etiketė, pirkėjui neperskaičius joje nurodyto prekių ženklo ir modelio numerio ir turėtų patraukti pirkėjo, apžiūrinėjančio rodomą produktą, dėmesį;
- (13) nedarant poveikio tiekėjo pareigai su kiekvienu gaminio vienetu pateikti spausdintą etiketę, dėl skaitmeninės technologijos pažangos būtų galima, be spausdintos energijos vartojimo efektyvumo etiketės, papildomai naudoti elektronines etiketes. Prekiautojai taip pat turėtų galėti atsisiųsti gaminio informacijos lapą iš gaminių duomenų bazės;
- (14) kai energijos vartojimo efektyvumo etiketės rodyti neįmanoma, pavyzdžiui, taikant tam tikrus nuotolinės prekybos būdus, vaizdinėje reklamoje ir techninėje reklaminėje medžiagoje, potencialiems pirkėjams turėtų būti nurodoma bent gaminio energijos vartojimo efektyvumo klasė ir etiketėje nurodytų energijos vartojimo efektyvumo klasių intervalas;
- (15) energijos vartojimo efektyvumo etiketė skatina gamintojus kurti ir pateikti rinkai vis efektyvesnius gaminius. Kartu jie linkę nutraukti mažiau efektyvių gaminių gamybą, nes tą daryti skatina Sąjungos teisės aktai, susiję su ekologiniu projektavimu. Dėl šios technologinės pažangos sukuriama tokie gaminių modeliai, kurių dauguma priskiriama aukščiausios energijos vartojimo efektyvumo etiketės klasėms. Kad pirkėjai galėtų tinkamai palyginti gaminius, gali būti būtina juos labiau diferencijuoti, taigi, gali reikėti keisti etikečių skalės. Todėl šiame reglamente turėtų būti nustatyta išsami skalės keitimo tvarka, siekiant kuo didesnio teisinio tikrumo tiekėjams ir prekyautojams;
- (16) keleto etikečių, nustatytų pagal Direktyvą 2010/30/ES priimtais deleguotaisiais aktais, atveju visi siūlomi gaminiai arba dauguma jų priskiriami aukščiausios klasės. Tai mažina etiketės veiksmingumą. Esamų etikečių klasių skalės, priklausomai nuo gaminių grupės, yra įvairios, o jų aukščiausia klasė gali būti bet kokia klasė nuo A iki A+++ . Todėl, kai pirkėjai lygina įvairių gaminių grupių etiketes, jie galėtų būti paskatinti manyti, kad tam tikros etiketės atveju esama geresnių energijos vartojimo efektyvumo klasių nei parodytosios. Kad būtų išvengta tokios galimos painiavos, tikslinga visų pirma atlikti esamų etikečių skalės pradinį pakeitimą, siekiant užtikrinti homogenišką A–G skalę trimis gaminių kategorijoms pagal šį reglamentą;
- (17) patalpų ir vandens šildymo gaminių energijos vartojimo efektyvumo ženklavimas įvestas tik neseniai, o technologinės pažangos sparta tose gaminių grupėse yra palyginti lėta. Pagal dabartinę ženklavimo schemą aiškiai skiriamos tradicinio iškastinio kuro technologijos, kurios geriausiu atveju priskiriamos A klasei, ir atsinaujinančiųjų išteklių energiją naudojančios technologijos, kurios dažnai yra gerokai brangesnės, ir kurios priskiriamos A+, A++ ir A+++ klasėms. Daug energijos jau sutaupoma taikant efektyviausias iškastinio kuro technologijas, kurias būtų tikslinga ir toliau skatinti jas priskiriant A klasei. Kadangi tikėtina, kad patalpų ir vandens šildymo gaminių rinka prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų pereis pamažu, tų produktų energijos vartojimo efektyvumo etikečių skalę tikslinga keisti vėliau;
- (18) po skalės pradinio pakeitimo tolesnio etikečių skalės keitimo dažnumą turėtų nulemti aukščiausios klasės parduotų gaminių procentinė dalis. Tolesnio etikečių skalės keitimo metu turėtų būti atsižvelgiama į technologinės pažangos spartą ir poreikį vengti pernelyg didelės naštos tiekėjams bei prekyautojams, ypač mažiesiems verslininkams. Todėl pageidautinas skalės keitimo dažnumas būtų maždaug 10 metų laikotarpis. Naujai pakeistos skalės etiketėje turėtų būti viena tuščia aukščiausia klasė, kad būtų skatinama technologinė pažanga, užtikrintas reguliavimo stabilumas, ribojamas skalės keitimo dažnumas ir sudarytos galimybės kurti ir pripažinti vis efektyvesnius gaminius. Išimtiniais atvejais, kai tikimasi, kad technologinė pažanga bus spartesnė naujai pakeistos skalės etiketės nustatymo momentu jokių gaminių neturėtų būti priskiriama dviem aukščiausios klasės;
- (19) prieš keisdama skalę Komisija turėtų atlikti atitinkamą parengiamąjį tyrimą;
- (20) keičiant gaminių grupės etiketės skalę turėtų būti išvengta painiavos pirkėjams, parduotuvėse ant atitinkamų gaminių rodomas etiketes pakeičiant per trumpą laiką ir organizuojant tinkamas vartotojų informavimo kampanijas, kuriose būtų aiškiai nurodoma, kad nustatytas naujas etiketės variantas;

- (21) jei etiketės skalė pakeičiama, tiekėjai tam tikrą laiką prekiautojams turėtų pateikti ir esamo pavyzdžio, ir pakeistos skalės etiketę. Demonstruojamų, įskaitant internete, gaminių esamos etiketės po deleguotajame akte dėl pakeistos skalės etiketės nustatytos pakeitimo datos turėtų būti kuo greičiau pakeistos skalės etiketėmis. Prekiautojai pakeistos skalės etiketės anksčiau nei pakeitimo dieną turėtų nerodyti;
- (22) būtina aiškiai ir proporcingai paskirstyti pareigas, kurios atitiktų kiekvieno ekonominės veiklos vykdytojo funkcijas tiekimo ir platinimo procese. Ekonominės veiklos vykdytojai turėtų būti atsakingi už reikalavimų laikymąsi pagal atitinkamas savo funkcijas tiekimo grandinėje ir turėtų užtikrinti, kad jie rinkai tiekėtų tik šio reglamento ir pagal jį priimtų deleguotųjų aktų reikalavimus atitinkančius gaminius;
- (23) siekiant išsaugoti pirkėjų pasitikėjimą energijos vartojimo efektyvumo etikete turėtų būti neleidžiama su energija susijusius gaminius ir su energija nesusijusius gaminius ženklinti energijos vartojimo efektyvumo etiketę imituojančiomis kitomis etiketėmis. Kai su energija susijusiems gaminiams netaikomi deleguotieji aktai, valstybės narės turėtų galėti palikti arba nustatyti naujas nacionalines tokių gaminių ženklinimo schemas. Dėl tos pačios priežasties turėtų būti neleidžiama naudoti papildomų etikečių, ženklų, simbolių arba užrašų, kurie galėtų klaidinti ar painioti pirkėjus atitinkamo gaminio energijos suvartojimo atžvilgiu. Pagal Sąjungos teisę numatytos etiketės, kaip antai padangų ženklinimas nurodant degalų vartojimo efektyvumą bei kitus aplinkosaugos parametrus, ir tokios papildomos etiketės kaip antai ES „Energy Star“ ir ES ekologinis ženklas, neturėtų būti laikomos klaidinančiomis ar painiojančiomis;
- (24) vis dažniau pirkėjams siūlomi jų turimų gaminių programinės įrangos ar programinės aparatinės įrangos atnaujinimai po to, kai gaminiai buvo pateikti rinkai ir pradėti naudoti. Nors tokiais atnaujinimais paprastai siekiama pagerinti gaminių veikimo savybes, jie taip pat gali daryti poveikį energijos vartojimo efektyvumui ir kitiems energijos vartojimo efektyvumo etiketėje nurodytiems gaminio parametrams. Jei tie pakeitimai pablogina etiketėje nurodytas savybes, pirkėjams turėtų būti pateikiama informacija apie tuos pakeitimus ir jiems turėtų būti sudaryta galimybė pasirinkti – sutikti su atnaujinimu arba jo atsisakyti;
- (25) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą reikia patikslinti, kad su energija susijusiems gaminiams taikomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 765/2008 ⁽¹⁾ nustatytos Sąjungos rinkos priežiūros ir į Sąjungos rinką įvežamų gaminių kontrolės taisyklės. Atsižvelgiant į laisvo prekių judėjimo principą, būtina, kad valstybių narių rinkos priežiūros institucijos tarpusavyje veiksmingai bendradarbiautų. Toks bendradarbiavimas energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo srityje turėtų būti stiprinamas užtikrinant Komisijos paramą Administracinio bendradarbiavimo ekologinio projektavimo klausimais grupei ir Administracinio bendradarbiavimo energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo klausimais grupei;
- (26) Komisijos pasiūlyme dėl naujojo gaminių rinkos priežiūros reglamento sujungtos Reglamento (EB) Nr. 765/2008, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/95/EB ⁽²⁾ ir kelių atskiriams sektoriams skirtų derinamųjų Sąjungos teisėkūros procedūra priimamų aktų nuostatos. Į tą pasiūlymą įtrauktos nuostatos dėl apsaugos sąlygų, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 768/2008/EB ⁽³⁾, kurios būtų taikomos visiems derinamiesiems Sąjungos teisėkūros procedūra priimtiems aktams. Kol naująjį reglamentą vis dar svarsto teisės aktų leidėjai, tikslinga pateikti nuorodas į Reglamentą (EB) Nr. 765/2008 ir įtraukti apsaugos sąlygas į šį reglamentą;
- (27) rinkos priežiūros veikla, kuriai taikomas Reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nėra skirta išimtinai sveikatos apsaugai ir saugai, ji taip pat taikoma Sąjungos teisės, kuria siekiama apsaugoti kitus viešuosius interesus, įskaitant energijos vartojimo efektyvumą, vykdymo užtikrinimą. Laikantis 2013 m. vasario 13 d. Komisijos komunikato „20 veiksmų siekiant saugesnių ir reikalavimus atitinkančių gaminių Europoje. Daugiametis gaminių priežiūros Europos Sąjungoje veiksmų planas“, buvo atnaujinta Sąjungos bendroji rizikos vertinimo metodika, kad ji apimtų visų rūšių riziką, įskaitant su energijos vartojimo efektyvumo ženklinimu susijusią riziką;
- (28) siekiant visoje Sąjungoje užtikrinti nuoseklią ir ekonomiškai efektyvią rinkos priežiūrą, taip pat būtina gerai struktūriškai parengta, visapusiška visos susijusios informacijos apie valstybių narių vykdomą šios srities veiklą saugojimo ir keitimosi ja tarp valstybių narių sistema, kurioje būtų pateikiama ir nuoroda į pagal šį reglamentą

⁽¹⁾ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30).

⁽²⁾ 2001 m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB dėl bendros gaminių saugos (OL L 11, 2002 1 15, p. 4).

⁽³⁾ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 768/2008/EB dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos ir panaikinantį Tarybos sprendimą 93/465/EEB (OL L 218, 2008 8 13, p. 82).

reikalaujamas pranešimas. Komisijos sukurta duomenų bazė – Rinkos priežiūros informacinė ir ryšių sistema (ICSMS) – tinkama priemonė siekiant sudaryti išsamią rinkos priežiūros informacijos duomenų bazę, todėl turėtų būti itin skatinama ją naudoti;

- (29) kad būtų sukurta naudinga priemonė vartotojams, jog prekiautojai galėtų gauti gaminio informacijos lapus alternatyviais būdais, kad būtų lengviau stebėti, kaip laikomasi reikalavimų, ir kad vykdant su tam tikros rūšies gaminių etikečių ir informacijos lapų peržiūra susijusį reglamentavimo procesą būtų pateikiami naujausi rinkos duomenys, Komisija turėtų sukurti ir tvarkyti gaminių duomenų bazę, kurią sudarytų viešojo dalis ir atitikties dalis, kurios turėtų būti pasiekiamos per interneto portalą;
- (30) nedarant poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su rinkos priežiūra, ir tiekėjų pareigoms patikrinti gaminio atitiktį, reikalaujamą informaciją apie gaminių atitiktį tiekėjai turėtų pateikti elektroniniu būdu gaminių duomenų bazėje. Vartotojams ir prekiautojams aktuali informacija turėtų būti viešai skelbiama gaminių duomenų bazės viešojoje dalyje. Ta informacija turėtų būti pateikiama kaip atvirieji duomenys, kad ji galėtų būti naudojama mobiliųjų programėlių kūrėjų ir kitose palyginimo priemonėse. Nesudėtinga tiesioginė prieiga prie gaminių duomenų bazės viešosios dalies turėtų būti palengvinta vartotojui patogiomis priemonėmis, kaip antai, spausdintoje etiketėje pateikiant dinaminį greitojo atsako kodą (QR kodas);
- (31) gaminių duomenų bazės atitikties daliai turėtų būti taikomos griežtos duomenų apsaugos taisyklės. Prieigą prie atitikties dalyje esančių techninių dokumentų reikalaujamų konkrečių dalių turėtų turėti ir rinkos priežiūros institucijos, ir Komisija. Jei tam tikra techninė informacija yra tokio jautraus pobūdžio, kad būtų netikslinga ją įtraukti į pagal šį reglamentą priimtuose deleguotuosiuose aktuose apibūdintų techninių dokumentų kategoriją, rinkos priežiūros institucijos turėtų išlaikyti teisę pririnkti susipažinti su ta informacija remiantis tiekėjams tenkančia bendradarbiavimo pareiga arba pasinaudojant tiekėjų savanoriškai į gaminių duomenų bazę įkeliamomis papildomomis techninių dokumentų dalimis;
- (32) kad gaminių duomenų bazė kuo greičiau duotų naudos, turėtų būti privaloma registruoti visus modelius, kurių vienetai pateikiami rinkai nuo šio reglamento įsigaliojimo datos. Modelių, kurių vienetai pateikiami rinkai prieš šio reglamento įsigaliojimo datą ir jais nebeprekiuojama, atveju registracija turėtų būti neprivaloma. Turėtų būti numatytas tinkamas pereinamasis laikotarpis duomenų bazei sukurti ir tam, kad tiekėjai galėtų laikytis jiems tenkančios pareigos dėl registravimo. Kai atliekami rinkoje jau esančio gaminio pakeitimai, aktualūs etiketės ir gaminio informacijos lapo atžvilgiu, tas gaminys turėtų būti laikomas nauju modeliu ir tiekėjas turėtų jį užregistruoti gaminių duomenų bazėje. Komisija, bendradarbiaudama su rinkos priežiūros institucijoms ir tiekėjais, ypač daug dėmesio turėtų skirti pereinamojo laikotarpio procesui iki visapusiško gaminių duomenų bazės viešosios ir atitikties dalių įdiegimo;
- (33) sankcijos už šio reglamento ir pagal jį priimtų deleguotųjų aktų nuostatų pažeidimus turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios;
- (34) siekiant skatinti energijos vartojimo efektyvumą, klimato kaitos švelninimą ir aplinkos apsaugą, valstybės narės turėtų galėti sukurti paskatas naudoti efektyviai energiją vartojančius gaminius. Valstybės narės gali pačios nuspręsti, koks turėtų būti tokių paskatų pobūdis. Tokios paskatos turėtų atitikti Sąjungos valstybės pagalbos taisyklės ir jomis neturėtų būti sudaroma nepagrįstų kliūčių patekti į rinką. Šiuo reglamentu nedaromas poveikis jokių valstybės pagalbos procedūrų, kurios dėl tokių paskatų ateityje gali būti pradėtos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 107 ir 108 straipsnius, rezultatams;
- (35) energijos suvartojimas, veikimo parametrai ir kiti duomenys apie gaminius, kuriems taikomi šiame reglamente nustatyti savitieji gaminiams taikytini reikalavimai, turėtų būti matuojami patikimais, tiksliais ir atkartojamais metodais, kuriuose atsižvelgiama į visuotinai pripažintus pažangiausius matavimo ir skaičiavimo metodus. Siekiant tinkamo vidaus rinkos veikimo standartai turėtų būtų suderinti Sąjungos lygmeniu. Tokiais metodais ir standartais turėtų būti kiek galima labiau atsižvelgiama į atitinkamo gaminio naudojimą realiomis sąlygomis, jie turėtų atspindėti vidutinio vartotojo elgesį ir būti patikimi siekiant neleisti tyčia ar netyčia apeiti taikytinus reikalavimus. Energijos vartojimo efektyvumo etiketėse turėtų atispindėti gaminių realaus naudojimo lyginamieji veikimo parametrai, atsižvelgiant į apribojimus, atsirandančius dėl patikimų ir pakartojamų laboratorinių bandymų poreikio. Todėl tiekėjams turėtų būti neleidžiama įtraukti programinės ar aparatinės įrangos, kuri automatiškai keistų gaminio veikimo parametrus bandymo sąlygomis. Jeigu pradėdant taikyti gaminiams savituosius reikalavimus nėra paskelbtų standartų, *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* Komisija turėtų paskelbti pereinamojo laikotarpio tų gaminių savitųjų reikalavimų matavimo ir skaičiavimo metodus. Kai nuoroda į tokį

standartą paskelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, atitiktis tam standartui turėtų reikšti, kad užtikrinta ir atitiktis matavimo metodams, taikomiems pagal šį reglamentą priimtiems gaminiams taikytiniems savitiesiems reikalavimams;

- (36) Komisija turėtų pateikti ilgalaikį konkrečių su energija susijusių gaminių etikečių peržiūros darbo planą, įskaitant orientacinį kitų su energija susijusių gaminių, kuriems būtų galima nustatyti energijos vartojimo efektyvumo etiketę, sąrašą. Įgyvendinant darbo planą pirmiausia turėtų būti atlikta techninė, aplinkos apsaugos ir ekonominė atitinkamų gaminių grupių analizė. Siekiant skatinti žiedinę ekonomiką, atliekant tą analizę reikėtų apsvastyti ir papildomos informacijos klausimą, įskaitant galimybę vartotojams teikti informaciją apie su energija susijusio gaminio veikimo parametrus, kaip antai jo energijos suvartojimą, patvarumą ar aplinkosaugines veikimo savybes, ir su tokiu informacijos teikimu susijusias išlaidas. Tokia papildoma informacija turėtų padėti vartotojams lengviau suprasti etiketę, pagerinti jos veiksmingumą vartotojams ir nedaryti jiems jokio neigiamo poveikio;
- (37) prieš šio reglamento įsigaliojimo datą pagal Direktyvą 2010/30/ES rinkai pateikiamų gaminių tiekėjai ir toliau turėtų būti įpareigoti rinkos priežiūros institucijų prašymu pateikti atitinkamų gaminių techninių dokumentų elektroninę versiją. Atitinkamomis pereinamojo laikotarpio nuostatomis šiuo požiūriu turėtų būti užtikrintas teisinis tikrumas ir tęstinumas;
- (38) be to, siekiant užtikrinti sklandų perėjimą prie šio reglamento, esami reikalavimai, nustatyti deleguotuosiuose aktuose, priimtuose pagal Direktyvos 2010/30/ES 10 straipsnį ir Komisijos direktyvą 96/60/EB ⁽¹⁾, turėtų būti toliau taikomi atitinkamoms gaminių grupėms iki tol, kol jie panaikinami ar pakeičiami deleguotaisiais aktais, priimtais pagal šį reglamentą. Tų esamų reikalavimų taikymas nedaro poveikio pareigų pagal šį reglamentą taikymui;
- (39) siekiant pagal atskirus kriterijus nustatyti tam tikrų rūšių su energija susijusių gaminių grupes, kurioms būtų priskirti gaminiai, ir siekiant parengti tam tikrų rūšių gaminių etiketes ir informacijos lapus, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros ⁽²⁾ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (40) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai pagal Sąjungos apsaugos procedūrą nustatyti, ar nacionalinė priemonė yra pagrįsta ar ne, ir parengti išsamius gaminių duomenų bazės veikimo reikalavimus. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ⁽³⁾;
- (41) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. leisti pirkėjams pasirinkti efektyviau energiją vartojančius gaminius suteikiant jiems atitinkamos informacijos, valstybės narės negali deramai pasiekti, o toliau plėtojant suderintą reguliavimo sistemą ir užtikrinant vienodas sąlygas gamintojams tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (42) šiuo reglamentu turėtų būti nedaromas poveikis valstybių narių pareigoms, susijusioms su Direktyvos 2010/30/ES perkėlimo į nacionalinę teisę terminais ir taikymo pradžios data;
- (43) todėl Direktyva 2010/30/ES turėtų būti panaikinta,

⁽¹⁾ 1996 m. rugsėjo 19 d. Komisijos direktyva 96/60/EB, įgyvendinanti Tarybos direktyvą 92/75/EEB, dėl energijos sunaudojimo parodymo ženklinaut buitines kombinuotas skalbimo ir džiovinimo mašinas (OL L 266, 1996 10 18, p. 1).

⁽²⁾ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

⁽³⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatoma su energija susijusiems gaminiams (toliau – gaminiai), kurie pateikiami rinkai arba pradedami naudoti, taikoma sistema. Juo numatomas tų gaminių ženklavimas ir standartinės su gaminiais susijusios informacijos apie energijos vartojimo efektyvumą, gaminių naudojimo metu suvartojamą energiją ir kitus išteklius bei papildomos informacijos apie gaminius, teikimas, kad pirkėjai galėtų rinktis efektyviau energiją vartojančius gaminius ir taip sumažintų savo energijos suvartojimą.
2. Šis reglamentas netaikomas:
 - a) naudotiems gaminiams, išskyrus importuotus iš trečiosios šalies;
 - b) keleivinio ar krovinio transporto priemonėms.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1. su energija susijęs gaminys arba gaminy – rinkai pateikiama arba pradedama naudoti prekė arba sistema, kuri daro poveikį energijos suvartojimui naudojimo metu, įskaitant pirkėjams siūlomas tokios prekės ar sistemos dalis, darančias poveikį energijos suvartojimui naudojimo metu, kurios pateikiamos rinkai ar pirkėjo pradedamos naudoti ir, kurios yra skirtos įmontuoti į gaminius;
2. gaminių grupė – gaminių grupė, kuriai priklausančys gaminiai atlieka tas pačias pagrindines funkcijas;
3. sistema – kelių prekių junginys; kartu sujungtos šios prekės numatomomis sąlygomis atlieka konkrečią funkciją ir tada galima nustatyti jų kaip vieno vieneto energijos vartojimo efektyvumą;
4. modelis – tam tikra gaminio versija; visiems versijos gaminio vienetams būdingos tos pačios etiketėje ir gaminio informacijos lape nurodomos techninės savybės ir tas pats modelio žymuo;
5. modelio žymuo – paprastai raidinis ir skaitmeninis kodas, pagal kurį tam tikrą gaminio modelį įmanoma atskirti nuo kitų to paties prekės ženklo ar to paties tiekėjo pavadinimo modelių;
6. lygiavertis modelis – modelis, kuriam būdingos tos pačios etiketėje nurodomos techninės charakteristikos ir kuris turi tą patį gaminio informacijos lapą, tačiau kurį tas pats tiekėjas pateikia rinkai arba pradeda naudoti kaip kitą modelį su skirtingu modelio žymeniu;
7. pateikimas rinkai – gaminio tiekimas Sąjungos rinkai pirmą kartą;
8. tiekimas rinkai – gaminio, skirto platinti ar naudoti Sąjungos rinkoje, tiekimas vykdant komercinę veiklą už atlygį arba nemokamai;
9. pradėjimas naudoti – gaminio panaudojimas pagal jo numatytą paskirtį Sąjungos rinkoje pirmą kartą;
10. gamintojas – fizinis arba juridinis asmuo, gaminantis gaminį arba užsakantis suprojektuoti ar pagaminti gaminį ir pardaviantis tą gaminį savo vardu arba su savo prekių ženklu;
11. įgaliotasis atstovas – Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, gavęs rašytinį gamintojo įgaliojimą veikti jo vardu atliekant nurodytas užduotis;
12. importuotojas – Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kuris gaminį iš trečiosios šalies pateikia Sąjungos rinkai;
13. prekiautojas – mažmenininkas ar kitas fizinis arba juridinis asmuo, kuris siūlo pardavimui, nuomai arba pardavimui išsimokėtinai ar demonstruoja gaminius pirkėjams arba montuotojams vykdydamas komercinę veiklą už užmokestį arba be jo;

14. tiekėjas – Sąjungoje įsisteigęs gamintojas, gamintojo, kuris nėra įsisteigęs Sąjungoje, įgaliotasis atstovas arba importuotojas, pateikiantis gaminius Sąjungos rinkai;
15. nuotolinė prekyba – siūlymas parduoti, nuomoti arba parduoti išsimokėtinai užsakius paštu, iš katalogo, internetu, tiesioginės rinkodaros telefonu būdu ar bet koku kitu būdu, kuriuo nesitikima, kad potencialūs pirkėjas matys demonstruojamą gaminį;
16. pirkėjas – fizinis arba juridinis asmuo, perkantis, išsinuomojantis arba gaunantis gaminį naudoti savo tikslais, nepriklausomai nuo to, ar tie tikslai yra susiję su jo prekyba, verslu, amatu arba profesija;
17. energijos vartojimo efektyvumas – sukurto darbo rezultato, paslaugų, prekių ar gautos energijos ir energijos sąnaudų santykis;
18. darnusis standartas – standartas, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1025/2012 ⁽¹⁾ 2 straipsnio 1 punkto c papunktyje;
19. etiketė – atspausdinta arba elektroninė grafinė diagrama, kurioje pateikiama septynių skirtingų spalvų baigtinė skalė nuo tamsiai žalios iki raudonos, kurioje naudojamos tik A–G raidės (kiekviena raidė atitinka klasę, o kiekviena klasė atitinka energijos sutaupymą), ir kuria siekiama pirkėjus informuoti apie energijos vartojimo efektyvumą ir energijos suvartojimą; tai apima pakeistos skalės etiketes ir etiketes su mažiau klasių ir spalvų pagal 11 straipsnio 10 ir 11 dalis;
20. skalės keitimas – tam tikros gaminių grupės etiketėje nurodytos energijos vartojimo efektyvumo klasės reikalavimų griežtinimas;
21. pakeistos skalės etiketė – tam tikros gaminių grupės etiketė, kurios skalė buvo pakeista ir kuri skiriasi nuo etikečių prieš skalės pakeitimą, tuo pačiu išlaikant visų etikečių vaizdinį ir suvokiamą nuoseklumą;
22. gaminio informacijos lapas – standartinis atspausdintas arba elektroninės formos dokumentas, kuriame patiekama su gaminiu susijusi informacija;
23. techniniai dokumentai – dokumentai, kurių užtenka, kad rinkos priežiūros institucijos galėtų įvertinti gaminio etiketės arba gaminio informacijos lapo tikslumą, įskaitant bandymų ataskaitas ar panašius techninius įrodymus;
24. papildoma informacija – deleguotuoju aktu nustatyta informacija apie gaminio funkcines ir aplinkosaugines veikimo savybes;
25. gaminių duomenų bazė – sistemingai išdėstytų duomenų apie gaminį rinkinys, kuri sudaro į vartotojus orientuota viešoji dalis, kurioje informacija apie atskirus gaminio parametrus prieinama naudojantis elektroninėmis priemonėmis, interneto portalas, per kurį ta informacija prieinama, ir atitiktis dalis su aiškiai nustatytais prieigos teisėmis ir saugumo reikalavimais;
26. leidžiamoji patikros nuokrypa – didžiausias leidžiamas patikros bandymų, kuriuos atlieka rinkos priežiūros institucijos arba kurie atliekami jų vardu, matavimo ir skaičiavimo rezultatų nuokrypis, lyginant su deklaruotų ar paskelbtų parametrų vertėmis, atspindintis tarplaboratorinės variacijos nuokrypį.

3 straipsnis

Bendrosios tiekėjų pareigos

1. Tiekėjas užtikrina, kad rinkai pateikiant gaminius prie kiekvieno atskiro gaminio vieneto būtų nemokamai kartu pateikiamos tikslios spausdintos etiketės ir gaminio informacijos lapai, laikantis šio reglamento ir atitinkamų deleguotųjų aktų.

Kaip alternatyva gaminio informacijos lapo pateikimui kartu su gaminiu, 16 straipsnio 3 dalies h punkte nurodytuose deleguotuosiuose aktuose gali būti nustatyta, kad tiekėjui pakanka tokiaame gaminių informacijos lape pateikiamus parametrus įtraukti į gaminių duomenų bazę. Tokiu atveju tiekėjas pateikia atspausdintą gaminio informacijos lapą prekiautojui paprašius.

Deleguotuosiuose aktuose gali būti nustatyta, kad etiketė yra išspausdinama ant gaminio pakuotės.

⁽¹⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12).

2. Tiekėjas nemokamai, skubiai ir ne vėliau kaip per penkias darbo dienas prekiautojo prašymu pateikia prekiautojui atspausdintas etiketes, įskaitant pakeistos skalės etiketes pagal 11 straipsnio 13 dalį, ir gaminio informacijos lapus.
3. Tiekėjas užtikrina etikečių ir gaminio informacijos lapų, kuriuos jis pateikia, tikslumą ir pateikia techninius dokumentus, kurių užtektų tikslumui įvertinti.
4. Modelio vieneta pradėjus naudoti, tiekėjas paprašo aiškaus pirkėjo pritarimo bet kokiems įdiegiant atnaujinimus ketinamiems atlikti vieneto pakeitimams, dėl kurių būtų daromas neigiamas poveikis to vieneto energijos vartojimo efektyvumo etiketėje pateikiamiems parametrams, kaip išdėstyta atitinkamame deleguotajame akte. Tiekėjas informuoja pirkėją apie atnaujinimo tikslą ir apie parametru pokyčius, įskaitant etiketės klasės pasikeitimą. Laikotarpiu, kuris būtų proporcingas vidutinei gaminio naudojimo trukmei, tiekėjas suteikia pirkėjui galimybę atsakyti atnaujinimo ir tuo pačiu neprarasti gaminio funkcionalumo, jei to galima išvengti.
5. Tiekėjas nepateikia rinkai taip suprojektuotų gaminių, kad bandymo sąlygomis būtų automatiškai pakeičiami modelio veikimo parametrai siekiant pagerinti bet kurio iš veikimo parametru, nurodytų atitinkamame deleguotajame akte arba įtrauktų į kurį nors iš kartu su gaminiu pateikiamų dokumentų, lygį.

4 straipsnis

Tiekėjų pareigos gaminių duomenų bazės atžvilgiu

1. Nuo 2019 m. sausio 1 d. prieš pateikdamas rinkai naujo modelio, kuriam taikomas deleguotasis aktas, vieneta, tiekėjas į gaminių duomenų bazės viešąją ir atitikties dalis įrašo su tuo modeliu susijusią I priede išdėstytą informaciją.
 2. Kai modelių, kuriems taikomas deleguotasis aktas, vienetai pateikiami rinkai 2017 m. rugpjūčio 1 d.–2019 m. sausio 1 d. laikotarpiu, atveju tiekėjas I priede išdėstytą informaciją apie tuos modelius į gaminių duomenų bazę įrašo ne vėliau kaip 2019 m. birželio 30 d.
- Iki duomenų įrašymo į gaminių duomenų bazę, tiekėjas per 10 dienų nuo rinkos priežiūros institucijų ar Komisijos prašymo gavimo dienos pateikia patikrinimui techninių dokumentų elektroninę versiją.
3. Modelių, kurių vienetai buvo pateikti rinkai išimtinai anksčiau nei 2017 m. rugpjūčio 1 d., atveju I priede išdėstytą informaciją tiekėjas gali įrašyti į gaminių duomenų bazę.
 4. Gaminys, kuriame padaryta pakeitimų, aktualių etiketės arba gaminio informacijos lapo atžvilgiu, laikomas nauju modeliu. Tiekėjas duomenų bazėje nurodo, nuo kada jis modelio vieneta nebepateikia rinkai.
 5. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos pareigos netaikomos Komisijos deleguotuosiuose reglamentuose (ES) Nr. 811/2013 ⁽¹⁾, (ES) Nr. 812/2013 ⁽²⁾ ir (ES) 2015/1187 ⁽³⁾ nurodytiems šildytuvų komplektams, kai tų komplektų etikečių pateikimas yra vien prekiautojo atsakomybė.
 6. Paskutinį modelio vieneta pateikus rinkai, to modelio informaciją gaminių duomenų bazės atitikties dalyje tiekėjas saugo 15 metų. Kai tikslinga dėl vidutinės gaminio naudojimo trukmės, vadovaujantis 16 straipsnio 3 dalies q punktu gali būti nustatytas trumpesnis duomenų saugojimo laikotarpis. Informacija, pateikta duomenų bazės viešojoje dalyje, neištrinama.

⁽¹⁾ 2013 m. vasario 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 811/2013, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/30/ES nuostatos dėl patalpų šildytuvų, kombinuotųjų šildytuvų, patalpų šildytuvo, temperatūros regulatoriaus ir saulės energijos įrenginio komplektų, taip pat kombinuotojo šildytuvo, temperatūros regulatoriaus ir saulės energijos įrenginio komplektų energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo (OL L 239, 2013 9 6, p. 1).

⁽²⁾ 2013 m. vasario 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 812/2013, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/30/ES, nustatant vandens šildytuvų, karšto vandens talpyklų, taip pat vandens šildytuvo ir saulės energijos kolektoriaus komplektų energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo reikalavimus (OL L 239, 2013 9 6, p. 83).

⁽³⁾ 2015 m. balandžio 27 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/1187, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/30/ES papildoma nuostatomis dėl kietojo kuro katilų ir komplektų, kuriuos sudaro kietojo kuro katilas, papildomieji šildytuvai, temperatūros regulatoriai ir saulės energijos įrenginiai, ženklavimo energijos vartojimo efektyvumo etikete reikalavimų (OL L 193, 2015 7 21, p. 43).

5 straipsnis

Prekiautojų pareigos

1. Prekiautojas:
 - a) matomu būdu, įskaitanti nuotolinę prekybą internetu, rodo modelio vieneto, kuriam taikomas atitinkamas deleguotasis aktas, etiketę, kurią pateikė tiekėjas arba kuri buvo pateikta pagal 2 dalį; ir
 - b) pateikia gaminio informacijos lapą pirkėjams, taip pat, jei pirkėjai prašo, ir fizine forma prekybos vietoje.
2. Tais atvejais, kai nepaisant 3 straipsnio 1 dalies prekiautojas neturi etiketės, jis paprašo jos tiekėjo pagal 3 straipsnio 2 dalį.
3. Tais atvejais, kai nepaisant 3 straipsnio 1 dalies prekiautojas neturi gaminio informacijos lapo, jis paprašo jo tiekėjo pagal 3 straipsnio 2 dalį arba pasirenka išsispausdinti arba parsisiųsti jį elektroniniam pateikimui iš gaminių duomenų bazės, jei tos funkcijos yra galimos atitinkamo gaminio atveju.

6 straipsnis

Kitos tiekėjų ir prekiautojų pareigos

Tiekėjas ir prekiautojas:

- a) tam tikro modelio vaizdinėje reklamoje arba techninėje reklaminėje medžiagoje nurodo gaminio energijos vartojimo efektyvumo klasę ir etiketėje nurodytų energijos vartojimo efektyvumo klasių intervalą, laikydamiesi atitinkamo deleguotojo akto;
- b) bendradarbiauja su rinkos priežiūros institucijomis ir savo iniciatyva arba rinkos priežiūros institucijoms pareikalavus nedelsdami imasi priemonių, kad pašalintų visus neatitiktis šiame reglamente ir atitinkamuose deleguotuosiuose aktuose nustatytiems reikalavimams atvejus, už kuriuos jie yra atsakingi;
- c) gaminių, kuriems taikomi deleguotieji aktai, atveju nepateikia arba nerodo kitokių etikečių, ženklų, simbolių arba užrašų, neatitinkančių šio reglamento ir atitinkamų deleguotųjų aktų reikalavimų, jei tą padarius tikėtina, kad pirkėjai būtų suklaidinti arba jiems kiltų painiava dėl energijos arba kitų išteklių suvartojimo naudojimo metu;
- d) gaminių, kuriems netaikomi deleguotieji aktai, atveju nepateikia arba nerodo etikečių, kuriomis imituojamos šiame reglamente arba atitinkamuose deleguotuosiuose aktuose numatytos etiketės;
- e) su energija nesusijusių gaminių atveju nepateikia arba nerodo etikečių, kuriomis imituojamos šiame reglamente arba deleguotuosiuose aktuose numatytos etiketės.

Pirmos pastraipos d punktu nedaromas poveikis nacionalinėje teisėje nustatytoms etiketėms, išskyrus kai tos etiketės numatytos deleguotuosiuose aktuose.

7 straipsnis

Valstybių narių pareigos

1. Valstybės narės netrukdo jų teritorijose pateikti rinkai arba pradėti naudoti gaminius, atitinkančius šį reglamentą ir atitinkamus deleguotuosius aktus.
2. Jei gaminiui, kuris nurodytas deleguotajame akte, valstybės narės numato paskatų, tos paskatos orientuojamos į dvi aukščiausias dažniausiai naudojamas energijos vartojimo efektyvumo klases arba į aukštesnes klases, kaip nustatyta tame deleguotajame akte.
3. Valstybės narės užtikrina, kad nustatant etiketes ir keičiant etikečių skalę kartu būtų vykdomos švietimo ir skatinamojo informavimo kampanijos apie energijos vartojimo efektyvumo ženklavinimą, prirėkus atitinkamai bendradarbiaujant su tiekėjais ir prekiautojais. Komisija remia su šiomis kampanijomis susijusį bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausios praktika toje srityje, be kita ko, rekomenduodama bendrus pagrindinius teiginius.

4. Valstybės narės nustato sankcijų ir vykdymo užtikrinimo mechanizmų taisykles, taikomas šio reglamento ir deleguotųjų aktų pažeidimo atvejais, ir imasi visų būtinų priemonių, kad jos būtų įgyvendintos. Sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Laikoma, kad taisyklės, kuriomis tenkinami Direktyvos 2010/30/ES 15 straipsnio reikalavimai, atitinka šios dalies reikalavimus dėl sankcijų.

Ne vėliau kaip 2017 m. rugpjūčio 1 d. valstybės narės Komisijai praneša apie pirmoje pastraipoje nurodytas taisykles, apie kurias anksčiau Komisijai nebuvo pranešta, ir nedelsdamos Komisiją informuoja apie visus vėlesnius toms taisyklėms poveikį darančius pakeitimus.

8 straipsnis

Sąjungos rinkos priežiūra ir į Sąjungos rinką patenkančių gaminių kontrolė

1. Gaminiais, kuriems taikomas šis reglamentas ir atitinkami deleguotieji aktai, taikomi Reglamento (EB) Nr. 765/2008 16–29 straipsniai.

2. Komisija, *inter alia*, glaudžiau įtraukdama Administracinio bendradarbiavimo ekologinio projektavimo klausimais grupę ir Administracinio bendradarbiavimo energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo klausimais grupę skatina ir remia valstybių narių nacionalinių institucijų, kurios yra atsakingos už rinkos priežiūrą arba į Sąjungos rinką patenkančių gaminių kontrolę, bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija tarpusavyje ir su Komisija apie tai, kaip vykdoma rinkos priežiūra, susijusi su gaminių ženklinimu.

Taip keičiamasi informacija ir tada, kai bandymų rezultatai parodo, kad gaminys atitinka šį reglamentą ir atitinkamus deleguotuosius aktus.

3. Į valstybių narių bendras ar specialias sektorių rinkos priežiūros programas, parengtas pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 18 straipsnį, įtraukiami veiksmai, kuriais siekiama užtikrinti veiksmingą šio reglamento vykdymo užtikrinimą.

4. Komisija, bendradarbiaudama su Administracinio bendradarbiavimo ekologinio projektavimo klausimais grupe ir Administracinio bendradarbiavimo energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo klausimais grupe, parengia šio reglamento vykdymo užtikrinimo gaires, visų pirma, kiek tai susiję su gaminių bandymo geriausia praktika ir dalijimusi informacija tarp nacionalinių rinkos priežiūros institucijų ir Komisijos.

5. Rinkos priežiūros institucijos turi teisę iš tiekėjo susigrąžinti dokumentų tikrinimo ir fizinio gaminių bandymo išlaidas neatitikties šiam reglamentui arba atitinkamiems deleguotiesiems aktams atveju.

9 straipsnis

Pavojų keliančių gaminių atveju taikoma nacionalinio lygmens procedūra

1. Kai vienos valstybės narės rinkos priežiūros institucijos turi pakankamai priežasčių manyti, kad gaminys, kuriam taikomas šis reglamentas, yra pavojingas visuomenės interesų apsaugos aspektais, patenkančiais į šio reglamento taikymo sritį, kaip antai aplinkosaugos ir vartotojų apsaugos aspektais, jos atlieka atitinkamo gaminio vertinimą, kuris apima visus šiuo reglamentu ar atitinkamais deleguotaisiais aktais nustatytus ir su tuo pavojumi susijusius energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo reikalavimus. Tiekėjai ir prekyautojai to vertinimo tikslu prireikus bendradarbiauja su rinkos priežiūros institucijomis.

2. Kai atlikdamos 1 dalyje nurodytą vertinimą rinkos priežiūros institucijos nustato, kad gaminys neatitinka šiame reglamente arba atitinkamuose deleguotuosiuose aktuose nustatytų reikalavimų, jos nedelsdamos reikalauja, kad tiekėjas ar atitinkamais atvejais prekyautojas imtųsi visų deramų taisomųjų veiksmų, kad užtikrintų gaminio atitiktį tiems reikalavimams, prireikus pašalintų gaminį iš rinkos arba prireikus jį atšauktų per pagrįstą laikotarpį, kurį jos gali nustatyti atsižvelgdamos į pavojaus pobūdį.

Šioje dalyje nurodytoms priemonėms taikomas Reglamento (EB) Nr. 765/2008 21 straipsnis.

3. Kai rinkos priežiūros institucijos mano, kad neatitikties reikalavimams atvejis, kaip nurodyta 2 dalyje, apima ne vien jų valstybės teritoriją, jos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares apie vertinimo rezultatus ir veiksmus, kurių jos pareikalavo, kad imtųsi tiekėjas ar prekyautojas.

4. Tiekėjas ar atitinkamais atvejais prekiautojas užtikrina, kad dėl visų atitinkamų gaminių, kuriuos jis visoje Sąjungoje patiekė rinkai, būtų imtasi visų deramų taisomųjų ar ribojamųjų veiksmų pagal 2 dalį.

5. Kai tiekėjas ar atitinkamais atvejais prekiautojas nesiima tinkamų taisomųjų veiksmų per 2 dalyje nurodytą laikotarpį, rinkos priežiūros institucijos imasi visų tinkamų laikinųjų priemonių, kad uždraustų arba apribotų to gaminio prieinamumą jų nacionalinėje rinkoje, jį pašalintų iš tos rinkos arba kad toks gaminys būtų atšauktas.

6. Apie priemones, kurių buvo imtasi vadovaujantis 5 dalimi, rinkos priežiūros institucijos nedelsdamos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares. Ta informacija apima visus turimus duomenis, ypač:

- a) reikalavimų neatitinkančiam gaminiui identifikuoti būtinus duomenis;
- b) gaminio kilmę;
- c) įtariamos neatitikties reikalavimams pobūdį ir susijusį pavojų;
- d) taikomų nacionalinių priemonių pobūdį bei taikymo trukmę ir tiekėjo ar atitinkamais atvejais prekiautojo pateiktus argumentus.

Visų pirma, rinkos priežiūros institucijos nurodo, ar neatitikties reikalavimams priežastis yra tai, kad gaminys neatitinka šiame reglamente nustatytų reikalavimų, susijusių su visuomenės interesų apsaugos aspektais, ar tai, kad 13 straipsnyje nurodytuose darniuosiuose standartuose, kuriais remiantis daryta atitikties prielaida, yra trūkumų.

7. Valstybės narės, išskyrus procedūrą pradėjusią valstybę narę, nedelsdamos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares apie visas priimtas priemones ir pateikia visą turimą papildomą informaciją apie atitinkamo gaminio neatitiktį reikalavimams, o jei nesutinka su nacionaline priemone, apie kurią pranešta, – apie savo prieštaravimus.

8. Kai per 60 dienų nuo 6 dalyje nurodytos informacijos gavimo dienos nė viena valstybė narė arba Komisija nepareiškia prieštaravimų dėl laikinosios priemonės, kurios ėmėsi valstybė narė, ta priemonė laikoma pagrįsta.

9. Valstybės narės užtikrina, kad atitinkamo gaminio atžvilgiu nedelsiant būtų imtasi tinkamų ribojamųjų priemonių, kaip antai, gaminio pašalinimo iš jų rinkos.

10 straipsnis

Sąjungos apsaugos procedūra

1. Kai užbaigus 9 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytą procedūrą pareiškiami prieštaravimų dėl priemonės, kurios ėmėsi valstybė narė, arba jei Komisija mano, kad nacionalinė priemonė nesuderinama su Sąjungos teise, Komisija nedelsdama konsultuojasi su valstybėmis narėmis ir tiekėju ar atitinkamais atvejais prekiautoju ir įvertina nacionalinę priemonę.

Remdamasi to vertinimo rezultatais Komisija įgyvendinimo aktu nusprendžia, ar nacionalinė priemonė yra pagrįsta, ar ne, ir gali pasiūlyti atitinkamą alternatyvią priemonę. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 18 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Savo sprendimą Komisija skiria visoms valstybėms narėms ir apie jį nedelsdama praneša joms ir atitinkamam tiekėjui ar prekiautojui.

3. Jei nacionalinė priemonė pripažįstama esanti pagrįsta, visos valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad reikalavimų neatitinkantis gaminys būtų pašalintas iš jų rinkos, ir apie tai informuoja Komisiją. Jei nacionalinė priemonė pripažįstama esanti nepagrįsta, atitinkama valstybė narė priemonę atšaukia.

4. Kai nacionalinė priemonė pripažįstama esanti pagrįsta, o gaminio reikalavimų neatitikties priežastimi laikomi darniųjų standartų trūkumai, nurodyti šio reglamento 9 straipsnio 6 dalyje, Komisija taiko Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 11 straipsnyje numatytą procedūrą.

5. Pagal 9 straipsnio 2, 4, 5 ar 9 dalis arba 10 straipsnio 3 dalį patvirtintos taisomosios ar ribojamosios priemonės taikomos ir visiems reikalavimų neatitinkančio modelio ir jam lygiaverčių modelių vienetams, išskyrus tuos vienetus, kuriuos tiekėjas įrodo esant atitinkančiais reikalavimus.

11 straipsnis

Etikečių nustatymo ir jų skalės keitimo tvarka

1. Kalbant apie 4 ir 5 dalyse nurodytas produktų grupes Komisija 2017 m. rugpjūčio 1 d. galiojusias etikečių skales keičia laikydamasi 4 ir 5 bei 8–12 dalių.

Nukrypstant nuo 16 straipsnio 3 dalies b punkte nustatyto reikalavimo pasiekti didelę energijos ir išlaidų sutaupymą, jei keičiant skalę tokio sutaupymo pasiekti negalima, užtikrinama bent vientisa A–G skalė.

2. Kai 2017 m. rugpjūčio 1 d. gaminių grupei etiketės nebuvo, Komisija gali nustatyti etiketes laikydamasi 8–12 dalių.

3. Komisija gali dar keisti etikečių, kurių skalės buvo pakeistos pagal 1 dalį arba kurios buvo nustatytos pagal 2 dalį, skales tais atvejais, kai įvykdomos 6 dalies a arba b punktuose nustatytos sąlygos, laikydamasi 8–12 dalių.

4. Siekiant užtikrinti vientisą A–G skalę Komisija ne vėliau kaip 2023 m. rugpjūčio 2 d. pagal šio reglamento 16 straipsnį priima deleguotuosius aktus siekiant papildyti šį reglamentą gaminių grupėms, kurioms taikomi pagal Direktyvą 2010/30/ES priimti deleguotieji aktai, nustatant A–G klasių pakeistos skalės etiketes, siekiant, kad tos etiketės būtų rodomos tiek parduotuvėse, tiek internete praėjus 18 mėnesių po pirmiau nurodytų deleguotųjų aktų įsigaliojimo dienos.

Nustatydamą gaminių grupių, kurioms skalė turi būti pakeista, eiliškumą Komisija atsižvelgia į gaminių, esančių aukščiausiose klasėse, dalį.

5. Nukrypstant nuo 4 dalies Komisija:

a) ne vėliau kaip 2025 m. rugpjūčio 2 d. pateikia gaminių grupėms, kurioms taikomi deleguotieji reglamentai (ES) Nr. 811/2013, (ES) Nr. 812/2013 ir (ES) 2015/1187, skirtus peržiūros dokumentus siekiant pakeisti tų gaminių grupių etikečių skalę ir prireikus ne vėliau kaip 2026 m. rugpjūčio 2 d. pagal šio reglamento 16 straipsnį priima deleguotuosius aktus siekiant papildyti šį reglamentą nustatant A–G klasių pakeistos skalės etiketes.

Bet kuriuo atveju deleguotieji aktai, kuriais nustatomos A–G klasių pakeistos skalės etiketės, priimami ne vėliau kaip 2030 m. rugpjūčio 2 d.

b) ne vėliau kaip 2018 m. lapkričio 2 d. pagal šio reglamento 16 straipsnį priima deleguotuosius aktus siekiant papildyti šį reglamentą gaminių grupėms, kurioms taikomi Komisijos deleguotieji reglamentai (ES) Nr. 1059/2010 ⁽¹⁾, (ES) Nr. 1060/2010 ⁽²⁾, (ES) Nr. 1061/2010 ⁽³⁾, (ES) Nr. 1062/2010 ⁽⁴⁾ ir (ES) Nr. 874/2012 ⁽⁵⁾ bei Direktyva 96/60/EB, nustatant A–G klasių pakeistos skalės etiketes, kad jos būtų rodomos tiek parduotuvėse, tiek internete praėjus 12 mėnesių po šių deleguotųjų aktų įsigaliojimo dienos.

6. Kalbant apie gaminius, kurių etikečių skales Komisija gali dar keisti pagal 3 dalį, Komisija peržiūri jų etiketę, siekdama pakeisti skalę, jei ji mano, kad:

a) 30 % gaminių grupei priklausančių modelių vienetų, parduodamų Sąjungos rinkoje, priskiriami aukščiausiai energijos vartojimo efektyvumo klasei A ir galima tikėtis tolesnės technologinės plėtros arba

b) 50 % gaminių grupei priklausančių modelių vienetų, parduodamų Sąjungos rinkoje, priskiriami dviem aukščiausiomis energijos vartojimo efektyvumo klasėms A ir B ir galima tikėtis tolesnės technologinės plėtros.

⁽¹⁾ 2010 m. rugsėjo 28 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1059/2010, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/30/ES nustatant buitinių indaplovinių ženklinimo energijos vartojimo efektyvumo etikete reikalavimus (OL L 314, 2010 11 30, p. 1).

⁽²⁾ 2010 m. rugsėjo 28 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1060/2010, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/30/ES nustatant buitinių šaldymo aparatų ženklinimo energijos vartojimo efektyvumo etikete reikalavimus (OL L 314, 2010 11 30, p. 17).

⁽³⁾ 2010 m. rugsėjo 28 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1061/2010, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/30/ES nustatant buitinių skalbyklių ženklinimo energijos vartojimo efektyvumo etikete reikalavimus (OL L 314, 2010 11 30, p. 47).

⁽⁴⁾ 2010 m. rugsėjo 28 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1062/2010, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/30/ES nustatant televizijos aparatų ženklinimo energijos vartojimo efektyvumo etikete reikalavimus (OL L 314, 2010 11 30, p. 64).

⁽⁵⁾ 2012 m. liepos 12 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 874/2012, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/30/ES nustatant elektros lempų ir šviestuvų energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo reikalavimus (OL L 258, 2012 9 26, p. 1).

7. Įvertinusi, kad įvykdytos 6 dalies a arba b punktų sąlygos, Komisija atlieka peržiūros tyrimą.

Jei tam tikros rūšies gaminių grupės atžvilgiu tos sąlygos neįvykdomos per aštuonerius metus nuo atitinkamo deleguotojo akto įsigaliojimo, Komisija nustato, dėl kokių kliūčių (jei jų yra) etiketei skirtas vaidmuo nepasiteisino.

Naujų etikečių atveju ji atlieka parengiamąjį tyrimą, grindžiamą orientaciniu gaminių grupių sąrašu, išdėstytu darbo plane.

Per 36 mėnesius nuo Komisijos įvertinimo, kad įvykdytos 6 dalies a arba b punktų sąlygos, Komisija užbaigia savo peržiūros tyrimą, konsultacijų forumui pateikia rezultatus ir prireikus deleguotojo akto projektą. Konsultacijų forumas aptaria įvertinimą ir peržiūros tyrimą.

8. Kai nustatoma etiketė arba keičiama jos skalė, Komisija užtikrina, kad etiketės nustatymo momentu jokių gaminių nebūtų tikimasi priskirti A energijos vartojimo efektyvumo klasei, ir numatomas laikotarpis, per kurį dauguma modelių bus priskirti tai klasei, būtų bent 10 metų.

9. Nukrypstant nuo 8 dalies, tais atvejais, kai tikimasi, jog technologinė plėtra bus spartesnė, nustatomi tokie reikalavimai, kad etiketės nustatymo momentu jokių gaminių nebūtų tikimasi priskirti A ir B energijos vartojimo efektyvumo klasėms.

10. Kai dėl ekologinio projektavimo įgyvendinimo priemonės, priimtose pagal Direktyvą 2009/125/EB, nebegalima pateikti rinkai arba pradėti naudoti tam tikros gaminių grupės modelių, priskiriamų E, F arba G energijos vartojimo efektyvumo klasėms, ta klasė ar klasės etiketėje turi būti nurodytos pilka spalva, kaip nurodyta atitinkamame deleguotajame akte. Etiketė su pilkos spalvos klasėmis taikoma tik rinkai pateikiamiems arba pradedamiems naudoti naujiems gaminių vienetams.

11. Kai dėl techninių priežasčių neįmanoma nustatyti septynių energijos vartojimo efektyvumo klasių, atitinkančių didelį energijos ir išlaidų sutaupymą pirkėjui, nukrypstant nuo 2 straipsnio 14 punkto etiketėje galima nurodyti mažiau klasių. Tokiais atvejais išlaikoma spalvų skalė nuo tamsiai žalios iki raudonos.

12. Komisija naudoja pagal šį straipsnį jai suteiktais įgaliojimais ir vykdo savo pareigas vadovaudamasi 16 straipsniu.

13. Kai pagal 1 arba 3 dalį etiketės skalė pakeičiama:

a) tiekėjas pateikdamas gaminį rinkai teikia prekiautojams ir esamas etiketes, ir pakeistos skalės etiketes bei gaminio informacijos lapus keturių mėnesių laikotarpiu iki atitinkamame deleguotajame akte nurodytos datos, nuo kurios pradedama rodyti pakeistos skalės etiketę.

Nukrypstant nuo šio punkto pirmos pastraipos, jei pagal esamos etiketės ir pakeistos skalės etiketės reikalavimus modeliui reikia taikyti skirtingus bandymus, tiekėjas gali pasirinkti neteikti esamos etiketės kartu su modelių vienetais, pateiktais rinkai arba pradėtai naudoti per keturių mėnesių laikotarpį iki atitinkamame deleguotajame akte nurodytos datos, nuo kurios pradedama rodyti pakeistos skalės etiketę, jei nė vienas to paties modelio arba lygiaverčių modelių vienetas nebuvo pateiktas rinkai arba pradėtas naudoti prieš prasidedant keturių mėnesių laikotarpiui. Tuo atveju prekiautojas nesiūlo parduoti tų vienetų prieš tą datą. Tiekėjas kuo greičiau praneša atitinkamam prekiautojui apie šias pasekmes, įskaitant ir tuos atvejus, kai jis tokius vienetus įtraukia į savo pasiūlymus prekiautojams;

b) tiekėjas gaminiams, pateiktiems rinkai arba pradėtiems naudoti prieš keturių mėnesių laikotarpį, prekiautojo prašymu pateikia pakeistos skalės etiketę pagal 3 straipsnio 2 dalį nuo to laikotarpio pradžios. Prekiautojas tokiems gaminiams gauna pakeistos skalės etiketę pagal 5 straipsnio 2 dalį.

Nukrypstant nuo šio punkto pirmos pastraipos:

i) prekiautojas, kuris savo jau turimiems vienetams negali gauti pakeistos skalės etiketės pagal šio punkto pirmą pastraipą, nes tiekėjas jau yra nutraukęs savo veiklą, leidžiama parduoti tuos vienetus išimties tvarka su nepakeistos skalės etikete iki devynių mėnesių po atitinkamame deleguotajame akte nurodytos datos, nuo kurios pradedama rodyti pakeistos skalės etiketę, arba

- ii) jei pagal nepakeistos ir pakeistos skalės etikečių reikalavimus modeliui reikia taikyti skirtingus bandymus, tiekėjas atleidžiamas nuo pareigos pateikti pakeistos skalės etiketę vienetais, kurie buvo pateikti rinkai arba pradėti naudoti iki keturių mėnesių laikotarpio, jei nė vienas to paties modelio arba lygiaverčių modelių vienetas nepateikiamas rinkai arba nepradedamas naudoti po to keturių mėnesių laikotarpio pradžios. Tuo atveju, prekiautojui leidžiama parduoti tuos vienetus išimties tvarka su nepakeistos skalės etikete iki devynių mėnesių po atitinkamame deleguotajame akte nurodytos datos, nuo kurios pradedama rodyti pakeistos skalės etiketę;
- c) prekiautojas pakeičia esamas tiek parduotuvėse, tiek internete rodomų gaminių etiketes pakeistos skalės etiketėmis per 14 darbo dienų po atitinkamame deleguotajame akte nurodytos datos, nuo kurios pradedama rodyti pakeistos skalės etiketę. Prekiautojas pakeistos skalės etikečių prieš tą datą nerodo.

Nukrypstant nuo šios dalies a, b ir c punktų, 16 straipsnio 3 dalies e punkte nurodytuose deleguotuosiuose aktuose gali būti nustatytos energijos vartojimo efektyvumo etikečių, išspausdintų ant pakuotės, konkrečios taisyklės.

12 straipsnis

Gaminių duomenų bazė

1. Komisija sukuria ir tvarko gaminių duomenų bazę, kurią sudaro viešoji dalis, atitikties dalis ir interneto portalas, kuriame suteikiama prieiga prie tų dviejų dalių.

Gaminių duomenų bazė nei visiškai, nei iš dalies nepakeičia rinkos priežiūros institucijų pareigų.

2. Gaminių duomenų bazės tikslai yra šie:

- a) padėti rinkos priežiūros institucijoms atlikti savo užduotis pagal šį reglamentą ir atitinkamus deleguotuosius aktus, įskaitant jų vykdymo užtikrinimą;
- b) teikti visuomenei informaciją apie rinkai pateiktus gaminius ir jų energijos vartojimo efektyvumo etiketes bei gaminio informacijos lapus;
- c) teikti Komisijai naujausią informaciją apie gaminių energijos vartojimo efektyvumą siekiant peržiūrėti energijos vartojimo efektyvumo etiketes.

3. Duomenų bazės viešojoje dalyje ir interneto portale pateikiama atitinkamai I priedo 1 ir 2 punktuose išdėstyta informacija, kuri turi būti viešai prieinama. Duomenų bazės viešoji dalis turi atitikti šio straipsnio 7 dalyje nustatytus kriterijus ir I priedo 4 punkte nustatytus funkcinis kriterijus.

4. Gaminių duomenų bazės atitikties dalis prieinama tik rinkos priežiūros institucijoms ir Komisijai, ir joje pateikiama I priedo 3 punkte išdėstyta informacija, įskaitant konkrečias techninių dokumentų dalis, kaip nurodyta šio straipsnio 5 dalyje. Atitikties dalis turi atitikti šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytus kriterijus ir I priedo 4 punkte išdėstytus funkcinis kriterijus.

5. Privalomos konkrečios techninių dokumentų dalys, kurias tiekėjas įveda į duomenų bazę, apima tik:

- a) bendrą modelio aprašymą, kurio pakanka tam, kad jis būtų vienareikšmiškai ir lengvai identifikuojamas;
- b) nuorodas į taikytus darniuosius standartus arba kitus naudotus matavimo standartus;
- c) konkrečias atsargumo priemones, kurių turi būti imamasi surenkant, montuojant, prižiūrint ar bandant modelį;
- d) išmatuotus techninius modelio parametrus;
- e) su išmatuotais parametrais atliktus skaičiavimus;
- f) bandymo sąlygas, jei jos nėra pakankamai aprašytos b punkte.

Be to, tiekėjas gali savanoriškai į duomenų bazę įkelti papildomas techninių dokumentų dalis.

6. Tais atvejais, kai rinkos priežiūros institucijoms ir (arba) Komisijai siekiant vykdyti savo užduotis pagal šį reglamentą būtini kiti duomenys, nei nurodytieji 5 dalyje, arba duomenys, kurių nėra duomenų bazės viešojoje dalyje, jos turi galėti gauti tuos duomenis iš tiekėjo pateikusių prašymą.

7. Gaminių duomenų bazė sukurama vadovaujantis šiais kriterijais:
- a) kuo mažesnė administracinė našta tiekėjui ir kitiems duomenų bazės naudotojams;
 - b) patogumas naudoti ir išlaidų efektyvumas ir
 - c) automatinis kartotinio duomenų įregistravimo išvengimas.
8. Duomenų bazės atitiktis dalis kuriama laikantis šių kriterijų:
- a) apsauga nuo naudojimo ne pagal paskirtį ir konfidencialios informacijos apsauga taikant griežtas saugumo priemones;
 - b) prieigos teisės, grindžiamos principu „būtina žinoti“;
 - c) asmens duomenys tvarkomi atitinkamai pagal Reglamentą (EB) Nr. 45/2001 ir Direktyvą 95/46/EB;
 - d) prieigos prie duomenų apimtis apribota siekiant užkirsti kelią didesnių duomenų rinkinių kopijavimui;
 - e) prieiga prie duomenų atsekama tiekėjui jo techninių dokumentų atžvilgiu.
9. Duomenų bazės atitiktis dalies duomenys tvarkomi vadovaujantis Komisijos sprendimu (ES, Euratomas) 2015/443 ⁽¹⁾. Visų pirma taikoma konkreti kibernetinio saugumo tvarka pagal Komisijos sprendimą (ES, Euratomas) 2017/46 ⁽²⁾ ir jo įgyvendinimo taisykles. Konfidencialumo lygis turi atspindėti atitinkamą žalą, kylančią dėl duomenų atskleidimo leidimo neturintiems asmenims.
10. Tiekėjui suteikiama prieigos prie informacijos, kurią jis įvedė į gaminių duomenų bazę pagal 4 straipsnio 1 ir 2 dalis, ir informacijos redagavimo teisės. Rinkos priežiūros tikslais pakeitimai registruojami, saugant informaciją apie visų redagavimo atvejų datas.
11. Pirkėjai, kurie naudojami gaminių duomenų bazės viešąja dalimi, turi galėti lengvai nustatyti geriausią kiekvienoje gaminių grupėje pasiektą energijos vartojimo efektyvumo klasę; tai turėtų sudaryti jiems galimybę palyginti modelių savybes ir pasirinkti efektyviausiai energiją vartojančius gaminius.
12. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriuose išdėstomi išsamūs gaminių duomenų bazės veikimo reikalavimai. Pasikonsultavusi su 14 straipsnyje numatytu konsultacijų forumu tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 18 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

13 straipsnis

Darnieji standartai

1. Laikantis šio reglamento 16 straipsnio priėmusi deleguotąjį aktą, kuriuo nustatomi tam tikri ženklavimo reikalavimai, Komisija, laikydamosi Reglamento (ES) Nr. 1025/2012, *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbia nuorodas į darniuosius standartus, atitinkančius atitinkamus tame deleguotajame akte išdėstytus matavimo ir skaičiavimo reikalavimus.
2. Kai tokie darnieji standartai taikomi vertinant gaminio atitiktį, daroma prielaida, kad modelis atitinka atitinkamus deleguotajame akte išdėstytus matavimo ir skaičiavimo reikalavimus.
3. Darniųjų standartų tikslas – kiek įmanoma imituoti naudojimą realiomis sąlygomis, kartu išlaikant standartinį bandymo metodą. Be to, bandymo metodais atsižvelgiama į susijusias išlaidas pramonės sektoriui ir mažosioms ir vidutinėms įmonėms (toliau – MVI).
4. Į darniuosius standartus įtraukti matavimo ir skaičiavimo metodai turi būti patikimi, tikslūs bei atkartojami bei suderinti su 3 straipsnio 4 ir 5 dalių reikalavimais.

⁽¹⁾ 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/443 dėl saugumo Komisijoje (OL L 72, 2015 3 17, p. 41).

⁽²⁾ 2017 m. sausio 10 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2017/46 dėl Europos Komisijos ryšių ir informacinių sistemų saugumo (OL L 6, 2017 1 11, p. 40).

14 straipsnis

Konsultacijų forumas

1. Vykdydama savo veiklą pagal šį reglamentą, Komisija kiekvieno pagal 16 straipsnį priimto deleguotojo akto ir kiekvieno pagal šio reglamento 12 straipsnio 12 dalį priimto įgyvendinimo akto atveju užtikrina subalansuotą valstybių narių atstovų ir su atitinkama gaminių grupe susijusių suinteresuotųjų šalių, kaip antai, pramonės atstovų, įskaitant MVĮ, taip pat amatininkus, profesinių sąjungų, prekybininkų, mažmenininkų, importuotojų, aplinkos apsaugos grupių ir vartotojų organizacijų, dalyvavimą. Šiuo tikslu Komisija įsteigia konsultacijų forumą, kuriame susitinka šios šalys. Konsultacijų forumas sujungiamas su Direktyvos 2009/125/EB 18 straipsnyje nurodytu forumu.
2. Atitinkamais atvejais, rengdama deleguotuosius aktus Komisija su Sąjungos pirkėjų atstovų grupėmis išbando tam tikros rūšies gaminių grupėms skirtų etikečių dizainą ir turinį, siekdama užtikrinti, kad jie aiškiai suprastų etiketes.

15 straipsnis

Darbo planas

Pasikonsultavusi su 14 straipsnyje nurodytu konsultacijų forumu, Komisija parengia ir viešai paskelbia ilgalaikį darbo planą. Darbo plane pateikiamas orientacinis sąrašas gaminių grupių, kurių atžvilgiu deleguotieji aktai priimami pirmiausia. Darbo plane taip pat išdėstomi gaminių grupių etikečių peržiūros ir jų skalės keitimo pagal 11 straipsnio 4 ir 5 dalis planai, išskyrus etikečių, kurios galiojo 2017 m. rugpjūčio 1 d., skalės keitimą – šiuo atveju skalės keitimas yra numatytas šio reglamento 11 straipsnyje.

Komisija, pasikonsultavusi su konsultacijų forumu, periodiškai atnaujiną darbo planą. Darbo planas gali būti sujungtas su Direktyvos 2009/125/EB 16 straipsnyje reikalaujama parengti darbo planu ir yra peržiūrimas kas trejus metus.

Komisija kasmet informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie padarytą pažangą įgyvendinant darbo planą.

16 straipsnis

Deleguotieji aktai

1. Komisijai pagal 17 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais siekiama papildyti šį reglamentą nustatant išsamius reikalavimus, susijusius su tam tikros rūšies gaminių grupių etiketėmis.
2. 1 dalyje nurodytuose deleguotuosiuose aktuose nurodomos gaminių grupės, atitinkančios šiuos kriterijus:
 - a) atsižvelgiant į naujausius turimus duomenis ir Sąjungos rinkai pateiktų gaminių kiekius, gaminių grupė turi didelę energijos ir, kai tinka, kitų išteklių taupymo potencialą;
 - b) gaminių grupei priklausančios lygiavertėmis funkcijomis pasižymintys modeliai labai skiriasi pagal atitinkamus veikimo parametrų lygius;
 - c) nėra didelio neigiamo poveikio gaminių grupės įperkamumui ir gyvavimo ciklo sąnaudoms;
 - d) gaminių grupės energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo reikalavimų nustatymas turi nedaryti didelio neigiamo poveikio naudojamam gaminio funkcijoms.
3. Deleguotuosiuose aktuose, susijusiuose su tam tikros rūšies gaminių grupėmis, visų pirma nurodoma:
 - a) tam tikros rūšies gaminių grupės, kuriai taikoma 2 straipsnio 1 punkte išdėstyta termino „su energija susijęs gaminy“ apibrėžtis, ir kuriai turi būti taikomi išsamūs energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo reikalavimai, apibrėžtis;

- b) etiketės dizainas ir turinys, įskaitant energijos suvartojimą rodančią skalę A–G, kurios dizaino charakteristikos yra kuo vienodesnės visoms gaminių grupėms ir kuri visada yra aiški ir įskaitoma. A–G klasifikacijos pakopos atitinka didelį energijos ir išlaidų sutaupymą ir atitinkamą gaminių diferencijavimą pirkėjo požiūriu. Juose taip pat nurodoma, kaip A–G klasifikacijos pakopos ir atitinkamais atvejais energijos suvartojimo parametrai išdėstomi gerai matomoje etiketės vietoje;
- c) prireikus, kitų išteklių vartojimas ir papildoma informacija apie gaminius, tokiais atvejais etiketėje pabrėžiamas gaminio energijos vartojimo efektyvumas. Papildoma informacija turi būti nedviprasmiška ir, kalbant apie pirkėjus, negali daryti neigiamo poveikio visos etiketės aiškumui ir veiksmingumui pirkėjų atžvilgiu. Ji turi būti grindžiama duomenimis, susijusiais su gaminio fizinėmis savybėmis, kurias gali įvertinti ir patikrinti rinkos priežiūros institucijos;
- d) prireikus, nuorodos, sudarančios galimybes pirkėjams atpažinti išmaniuosius energijos vartojimo gaminius, įtraukimas į etiketę; tai tokie gaminiai, kurie gali automatiškai pakeisti ir optimizuoti savo vartojimo būdus reaguodami į išorės impulsus (kaip antai, signalus iš centrinės namų energijos valdymo sistemos ar per ją gaunamus signalus, kainų signalus, tiesioginio valdymo signalus, matavimo vietoje duomenis) arba kurie gali atlikti kitas funkcijas, kurios didina energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiosios energijos naudojimo mastą, siekiant pagerinti energijos vartojimo poveikį aplinkai visoje energijos sistemoje;
- e) etiketės rodymo vietos, kaip antai: pritvirtinta prie gaminio vieneto jo nepažeidžiant, išspausdinta ant pakuotės, pateikiama elektroniniu formatu arba rodoma internete, atsižvelgiant į 3 straipsnio 1 dalį ir poveikį pirkėjams, tiekėjams ir prekyautojams;
- f) prireikus elektroninės gaminių ženklavimo priemonės;
- g) būdas, kuriuo etiketė ir gaminio informacijos lapas turi būti pateikiami nuotolinėje prekyboje;
- h) reikalaujamas turinys ir, atitinkamais atvejais, formatas ir kitos detalės, susijusios su gaminio informacijos lapu ir techniniais dokumentais, įskaitant galimybę įtraukti gaminio informacijos lapo parametrus į duomenų bazę pagal 3 straipsnio 1 dalį;
- i) leidžiamosios patikros nuokrypos, kurias naudoja valstybės narės, tikrinamos atitiktį reikalavimams;
- j) kaip energijos vartojimo efektyvumo klasė ir etiketėje nurodytų energijos vartojimo efektyvumo klasių intervalas nurodomi vaizdinėje reklamoje ir techninėje reklaminėje medžiagoje, įskaitant įskaitomumą ir matomumą;
- k) 13 straipsnyje nurodyti matavimo ir skaičiavimo metodai, kuriuos taikant gaunama etiketės ir gaminio informacijos lapo informacija, įskaitant energijos vartojimo efektyvumo rodiklį arba lygiavertį parametą;
- l) tai, ar didesnių prietaisų energijos vartojimo efektyvumas turi būti aukštesnio lygio, kad tie prietaisai būtų priskiriami tam tikrai energijos vartojimo efektyvumo klasei;
- m) visų papildomų etiketėje pateikiamų nuorodų, kuriomis sekdami pirkėjai elektroninėmis priemonėmis gauna išsamesnės informacijos apie gaminio informacijos lape nurodytas veikimo savybes, formatus. Šių nuorodų formatus gali būti interneto svetainės adresas, dinaminis greitojo atsako kodas (QR kodas), elektroninės etiketės saitas arba kitos deramos vartotojams skirtos priemonės;
- n) kaip atitinkamais atvejais energijos vartojimo efektyvumo klasės, kuriomis apibūdinamas energijos suvartojimas gaminio naudojimo metu, turėtų būti rodomos gaminio interaktyviajame ekrane;
- o) deleguotojo akto įvertinimo ir galimos vėlesnės peržiūros data;
- p) prireikus, energijos vartojimo savybių skirtumai skirtingo klimato regionuose;
- q) kiek tai susiję su 4 straipsnio 6 dalyje nurodytu reikalavimu laikyti informaciją duomenų bazės atitikties dalyje, trumpesnis nei 15 metų duomenų saugojimo laikotarpis, kai tikslinga dėl vidutinės gaminio naudojimo trukmės.

4. Komisija priima atskirą deleguotąjį aktą kiekvienai tam tikros rūšies gaminių grupei. Komisijai priėmus sprendimą dėl deleguotojo akto, skirto tam tikros rūšies gaminių grupei, priėmimo laiko, ji nedelsia priimti remdamasi priežastimis, susijusiomis su deleguotojo akto dėl kitos tam tikros rūšies gaminių grupės priėmimu, išskyrus atvejus, kai išimtinėmis aplinkybėmis tai būtina.

5. Komisija nuolat atnauja laikantis atitinkamų deleguotųjų aktų ir priemonių, kuriomis plėtojama Direktyva 2009/125/EB, sąrašą, įskaitant visas nuorodas į visus atitinkamus darniuosius standartus.

17 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 11 straipsnio 4 ir 5 dalyse ir 16 straipsnyje nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šešių metų laikotarpiui 2017 m. rugpjūčio 1 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki šešių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais igaliojimais ataskaitą. Deleguotieji igaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 11 straipsnio 4 ir 5 dalyse ir 16 straipsnyje nurodytus deleguotuosius igaliojimus. Sprendimu dėl igaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Konsultacijos su valstybių narių ekspertais rengiamos po konsultacijų pagal 14 straipsnį.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 11 straipsnio 4 ir 5 dalis ir 16 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis gali būti pratęsiamas dviem mėnesiais.

18 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda pagal Direktyvos 2009/125/EB 19 straipsnį įsteigtas komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

19 straipsnis

Įvertinimas ir ataskaita

Ne vėliau kaip 2025 m. rugpjūčio 2 d. Komisija įvertina šio reglamento įgyvendinimą ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Toje ataskaitoje vertinama, kaip veiksmingai šis reglamentas ir pagal jį priimti deleguotieji bei įgyvendinimo aktai padeda pirkėjams rinktis efektyviau energiją vartojančius gaminius, atsižvelgiant į jo poveikį verslui, energijos suvartojimui, išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui, rinkos priežiūros veiklai ir į duomenų bazės sukūrimo ir tvarkymo sąnaudas.

20 straipsnis

Panaikinimas ir pereinamojo laikotarpio priemonės

1. Direktyva 2010/30/ES panaikinama nuo 2017 m. rugpjūčio 1 d.
2. Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal II priede pateiktą atitikties lentelę.

3. Modelių, kurių vienetai pateikiami rinkai arba pradedami naudoti pagal Direktyvą 2010/30/ES anksčiau nei 2017 m. rugpjūčio 1 d., tiekėjas penkerius metus nuo paskutinio vieneto pagaminimo datos per 10 dienų nuo rinkos priežiūros institucijų arba Komisijos prašymo gavimo dienos pateikia patikrinimui elektroninę techninių dokumentų versiją.

4. Deleguotieji aktai, priimti pagal Direktyvos 2010/30/ES 10 straipsnį ir Direktyvą 96/60/EB lieka galioti iki tol, kol jie panaikinami pagal šio reglamento 16 straipsnį priimtu deleguotuoju aktu, taikomu atitinkamai gaminių grupei.

Pareigos pagal šį reglamentą taikomos gaminių grupėms, kurioms taikomi pagal Direktyvos 2010/30/ES 10 straipsnį ir Direktyvą 96/60/EB priimti deleguotieji aktai.

5. Gaminių grupių, kurioms jau taikomi deleguotieji aktai, priimti pagal Direktyvos 2010/30/ES 10 straipsnį ar Direktyvą 96/60/EB, atžvilgiu kai Komisija priima deleguotuosius aktus pagal šio reglamento 16 straipsnį, Direktyva 2010/30/ES nustatyta energijos vartojimo efektyvumo klasifikacija, nukrypstant nuo šio reglamento 16 straipsnio 3 dalies b punkto, gali būti toliau taikoma iki deleguotųjų aktų, nustatančių pakeistos skalės etiketes pagal šio reglamento 11 straipsnį, taikymo pradžios dienos.

21 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja ketvirtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2017 m. rugpjūčio 1 d.

Nukrypstant nuo antros pastraipos, 4 straipsnis dėl tiekėjų pareigų gaminių duomenų bazės atžvilgiu taikomas nuo 2019 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2017 m. liepos 4 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. MAASIKAS

I PRIEDAS

**INFORMACIJA, KURI TURI BŪTI ĮTRAUKTA Į GAMINIŲ DUOMENŲ BAZĘ IR FUNKCINIAI KRITERIJAI
DUOMENŲ BAZĖS VIEŠAJAI DALIAI**

1. Informacija, kurią tiekėjas turi įtraukti į duomenų bazės viešąją dalį:
 - a) tiekėjo pavadinimas arba prekių ženklas, adresas, kontaktiniai duomenys ir kita tiekėją identifikuojanti teisinė informacija;
 - b) modelio žymuo;
 - c) etiketė elektroniniu formatu;
 - d) etiketėje nurodyta (-os) energijos vartojimo efektyvumo klasė (-ės) ir kiti joje nurodyti parametrai;
 - e) gaminio informacijos lape nurodyti parametrai elektroniniu formatu.
2. Informacija, kurią Komisija turi pateikti interneto portale:
 - a) valstybių narių rinkos priežiūros institucijų kontaktiniai duomenys;
 - b) darbo planas pagal 15 straipsnį;
 - c) konsultacijų forumo susitikimų protokolai;
 - d) deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų sąrašas, pereinamojo laikotarpio matavimo ir skaičiavimo metodai ir taikytini darnieji standartai.
3. Informacija, kurią tiekėjas turi įtraukti į duomenų bazės atitikties dalį:
 - a) visų rinkai jau pateiktų lygiaverčių modelių modelio žymuo;
 - b) techniniai dokumentai, kaip nurodyta 12 straipsnio 5 dalyje;

Komisija pateikia saitą į Rinkos priežiūros informacinę ir ryšių sistemą (ICSMS), kurioje pateikiami valstybių narių atliktų atitikties patikrinimų rezultatai ir priimtos laikinosios priemonės.
4. Produktų duomenų bazės viešajai daliai taikomi funkciniai kriterijai:
 - a) kiekvienas gaminio modelis turi būti prieinamas kaip atskiras įrašas;
 - b) joje turi būti galima sukurti, kaip vieną rinkmeną, kurią galima apžiūrėti, atsisiųsti ir išspausdinti, kiekvieno modelio energijos vartojimo efektyvumo etiketę, taip pat viso gaminio informacijos lapo kalbines versijas visomis oficialiosiomis Sąjungos kalbomis;
 - c) informacija turi būti tinkama mašininiam nuskaitymui, rūšiavimui ir paieškai, pateikiama laikantis atvirųjų standartų, kad ja galėtų naudotis trečiosios šalys, ji turi būti nemokama;
 - d) turi būti įsteigta ir prižiūrima tiekėjui skirta internetinė pagalbos tarnyba ar informacinis centras, o portale turi būti pateikta aiški nuoroda į tą tarnybą ar informacinį centrą.

II PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖ

Direktyva 2010/30/ES	Šis reglamentas
1 straipsnio 1 dalis	1 straipsnio 1 dalis
1 straipsnio 2 dalis	—
1 straipsnio 3 dalies a ir b punktai	1 straipsnio 2 dalies a ir b punktai
1 straipsnio 3 dalies c punktas	—
2 straipsnis	2 straipsnis
2 straipsnio a punktas	2 straipsnio 1 punktas
2 straipsnio b punktas	2 straipsnio 22 punktas
2 straipsnio c punktas	—
2 straipsnio d punktas	—
2 straipsnio e punktas	—
2 straipsnio f punktas	—
2 straipsnio g punktas	2 straipsnio 13 punktas
2 straipsnio h punktas	2 straipsnio 14 punktas
2 straipsnio i punktas	2 straipsnio 8 punktas
2 straipsnio j punktas	2 straipsnio 9 punktas
2 straipsnio k punktas	—
3 straipsnis	7 straipsnis
3 straipsnio 1 dalies a punktas	7 straipsnio 3 dalis
3 straipsnio 1 dalies b punktas	6 straipsnio c punktas
3 straipsnio 1 dalies c punktas	7 straipsnio 3 dalis
3 straipsnio 1 dalies d punktas	8 straipsnio 2 dalis
3 straipsnio 2 dalis	6 straipsnio b punktas ir 9 straipsnis
3 straipsnio 3 dalis	8 straipsnio 1 dalis
3 straipsnio 4 dalis	—
4 straipsnio a punktas	5 straipsnis
4 straipsnio b punktas	—
4 straipsnio c punktas	6 straipsnio a punktas
4 straipsnio d punktas	6 straipsnio a punktas
5 straipsnis	3 straipsnio 1 dalis ir 6 straipsnis
5 straipsnio a punktas	3 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio b punkto i, ii, iii ir iv papunkčiai	4 straipsnio 6 dalis ir I priedas
5 straipsnio c punktas	4 straipsnio 6 dalis
5 straipsnio d punktas	3 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio d punkto antra pastraipa	3 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio e punktas	3 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio f punktas	—
5 straipsnio g punktas	3 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio h punktas	—
6 straipsnis	5 straipsnio 1 dalis ir 6 straipsnis
6 straipsnio a punktas	5 straipsnio 1 dalies a punktas
6 straipsnio b punktas	5 straipsnio 1 dalies a punktas

Direktyva 2010/30/ES	Šis reglamentas
7 straipsnis	16 straipsnio 3 dalies e ir g punktai
8 straipsnio 1 dalis	7 straipsnio 1 dalis
8 straipsnio 2 dalis	—
9 straipsnio 3 dalis	7 straipsnio 2 dalis
9 straipsnio 4 dalis	—
10 straipsnio 1 dalis	16 straipsnis
10 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	16 straipsnio 2 dalis
10 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa	—
10 straipsnio 1 dalies ketvirta pastraipa	16 straipsnio 3 dalies c punktas
10 straipsnio 2 dalies a punktas	16 straipsnio 2 dalies a punktas
10 straipsnio 2 dalies b punktas	16 straipsnio 2 dalies b punktas
10 straipsnio 2 dalies c punktas	—
10 straipsnio 3 dalies a punktas	—
10 straipsnio 3 dalies b punktas	—
10 straipsnio 3 dalies c punktas	14 straipsnis
10 straipsnio 3 dalies d punktas	—
10 straipsnio 4 dalies a punktas	16 straipsnio 3 dalies a punktas
10 straipsnio 4 dalies b punktas	16 straipsnio 3 dalies k punktas
10 straipsnio 4 dalies c punktas	16 straipsnio 3 dalies h punktas
10 straipsnio 4 dalies d punktas	16 straipsnio 3 dalies b punktas
10 straipsnio 4 dalies d punkto antra pastraipa	—
10 straipsnio 4 dalies d punkto trečia pastraipa	16 straipsnio 3 dalies b punktas
10 straipsnio 4 dalies d punkto ketvirta pastraipa	11 straipsnio 3 dalis
10 straipsnio 4 dalies d punkto penkta pastraipa	11 straipsnis
10 straipsnio 4 dalies e punktas	16 straipsnio 3 dalies e punktas
10 straipsnio 4 dalies f punktas	16 straipsnio 3 dalies h punktas
10 straipsnio 4 dalies g punktas	16 straipsnio 3 dalies j punktas
10 straipsnio 4 dalies h punktas	11 straipsnio 3 dalis
10 straipsnio 4 dalies i punktas	16 straipsnio 3 dalies i punktas
10 straipsnio 4 dalies j punktas	16 straipsnio 3 dalies o punktas
11 straipsnio 1 dalis	17 straipsnio 2 dalis
11 straipsnio 2 dalis	17 straipsnio 5 dalis
11 straipsnio 3 dalis	17 straipsnio 1 dalis
12 straipsnio 1 dalis	17 straipsnio 3 dalis
12 straipsnio 2 dalis	—
12 straipsnio 3 dalis	17 straipsnio 3 dalis
13 straipsnis	17 straipsnio 6 dalis
14 straipsnis	19 straipsnis
15 straipsnis	7 straipsnio 4 dalis
16 straipsnis	—
17 straipsnis	20 straipsnis
18 straipsnis	21 straipsnis
19 straipsnis	21 straipsnis
I priedas	—
—	I priedas
II priedas	II priedas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2017/1370**2017 m. liepos 4 d.****kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1683/95, nustatantis vienodą vizų formą**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1683/95 ⁽²⁾ nustatyta vienoda vizų forma;
- (2) atsižvelgiant į stambaus masto padirbinėjimo ir klastojimo atvejus, dabartinė bendros formos vizos įklija, kuri galioja jau 20 metų, yra laikoma nesaugia;
- (3) todėl turėtų būti nustatyta nauja bendra forma, kuri turėtų šiuolaikiškesnes apsaugos priemonės, kad vizos įklija būtų labiau apsaugota ir jos nebūtų galima suklastoti;
- (4) Airijai arba Jungtinei Karalystei paprašius, Komisija turėtų su prašančiąja valstybe nare sudaryti atitinkamus susitarimus, kad su ta valstybe nare būtų keičiamasi technine informacija, susijusia su tos valstybės narės nacionalinių vizų išdavimu;
- (5) šiame reglamente gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje;
- (6) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2000/365/EB ⁽³⁾. Todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (7) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB ⁽⁴⁾. Todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (8) šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* ar kitaip su juo susijęs, kaip apibrėžta atitinkamai 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 1 dalyje, 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 1 dalyje ir 2011 m. Stojimo akto 4 straipsnio 1 dalyje;
- (9) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos į Tarybos sprendimo 1999/437/EB ⁽⁵⁾ 1 straipsnio B punkte nurodytą sritį patenkančios Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytame susitarime dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽⁶⁾;

⁽¹⁾ 2017 m. birželio 1 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2017 m. birželio 20 d. Tarybos sprendimas.

⁽²⁾ 1995 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1683/95, nustatantis vienodą vizų formą (OL L 164, 1995 7 14, p. 1).

⁽³⁾ 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 131, 2000 6 1, p. 43).

⁽⁴⁾ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

⁽⁵⁾ 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

⁽⁶⁾ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

- (10) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B punkte nurodytą sritį, tą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB ⁽¹⁾ 3 straipsniu, patenkančios Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽²⁾;
- (11) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B punkte nurodytą sritį, tą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES ⁽³⁾ 3 straipsniu, patenkančios Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės Protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽⁴⁾;
- (12) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1683/95 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1683/95 iš dalies keičiamas taip:

1) 7 straipsnis papildomas šiomis pastraipomis:

„Airijai arba Jungtinei Karalystei paprašius, Komisija su prašančiąja valstybe nare sudaro atitinkamus susitarimus, kad su ta valstybe nare būtų keičiamasi 2 straipsnyje nurodyta technine informacija, susijusia su prašančiosios valstybės narės išduodamomis nacionalinėmis vizomis.

Jeigu Airija ar Jungtinė Karalystė pateikia tokią prašymą, jos padengia išlaidas, kurių Airija ir Jungtinė Karalystė nepadedą padengti pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 5 straipsnį.“

2) Priedas pakeičiamas šio reglamento priede pateikiama iliustracija ir tekstu.

2 straipsnis

Vizos įklijos, atitinkančios Reglamento (EB) Nr. 1683/95 priede išdėstytas specifikacijas, galiojančias iki šio reglamento 3 straipsnio antroje dalyje nurodytos datos, gali būti naudojamos vizoms, išduodamoms šešių mėnesių laikotarpiu po tos datos.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Valstybės narės šį reglamentą taiko ne vėliau kaip praėjus penkiolikai mėnesių po papildomų techninių specifikacijų, nurodytų Reglamento (EB) Nr. 1683/95 2 straipsnyje, priėmimo dienos.

⁽¹⁾ 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 1).

⁽²⁾ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

⁽³⁾ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 19).

⁽⁴⁾ OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2017 m. liepos 4 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

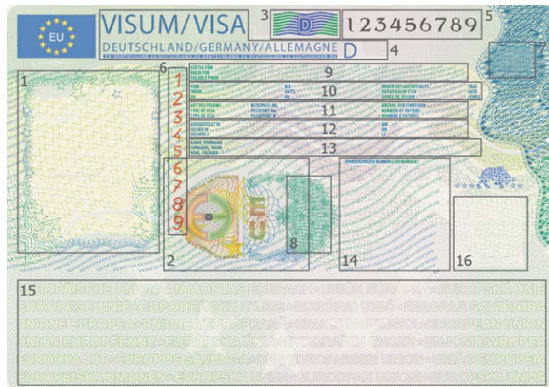
Pirmininkas

M. MAASIKAS

PRIEDAS

Reglamento (EB) Nr. 1683/95 priedas pakeičiamas taip:

„PRIEDAS

Apsaugos priemonės

1. Integruota spalvota vizos turėtojo nuotrauka turi būti pagaminta laikantis griežtų saugumo standartų.
2. Šioje vietoje dedamas difrakcinis optiškai kintantis elementas („Kinegram“ arba jo atitikmuo). Priklausomai nuo žiūrėjimo kampo turi būti matomos skirtingo dydžio ir skirtingų spalvų raidės „EU“, „EUE“ ir kinematinės giljoširuotės.
3. Šioje skiltyje turi būti optiškai kintančiais dažais atspausdintas išduodančiosios valstybės narės trijų raidžių šalies kodas, kaip nustatyta ICAO dokumente Nr. 9303 dėl mašininio nuskaitymo kelionės dokumentų, arba akronimas „BNL“, jeigu išduodančioji valstybė narė yra Belgija, Liuksemburgas arba Nyderlandai. Priklausomai nuo žiūrėjimo kampo tas kodas turi būti matomas skirtingomis spalvomis.
4. Šioje vietoje didžiosiomis raidėmis turi būti:
 - a) žodis „VISA“. Išduodančioji valstybė narė gali papildomai naudoti lygiavertį terminą kita oficialiaja Sąjungos institucijų kalba;
 - b) išduodančiosios valstybės narės pavadinimas anglų, prancūzų ir kita oficialiaja Sąjungos institucijų kalba;
 - c) išduodančiosios valstybės narės trijų raidžių šalies kodas, kaip nustatyta ICAO dokumente Nr. 9303.
5. Šioje skiltyje turi būti iš anksto juoda spalva atspausdintas horizontalus devynių skaitmenų nacionalinis vizos įklijos numeris. Naudojamas specialus šriftas.
6. Šioje skiltyje turi būti iš anksto raudona spalva atspausdintas vertikalus devynių skaitmenų nacionalinis vizos įklijos numeris. Naudojamas specialus šriftas, kuris skiriasi nuo 5 skiltyje naudoto šrifto. Vizos įklijos numerį sudaro trijų raidžių šalies kodas, kaip nustatyta ICAO dokumente Nr. 9303, ir nacionalinis numeris, kaip nurodyta 5 ir 6 skiltyse.
7. Šioje skiltyje turi būti raidės „EU“, atspausdintos sukuriant latentinį vaizdą. Atitraukiant tolyn nuo žiūrėtojo tos raidės turi atrodyti tamsios, o pakreipus 90° kampu – šviesios.
8. Šioje skiltyje turi būti kodas, kaip nurodyta 3 skiltyje, atspausdintas sukuriant latentinį vaizdą. Nukreipiant tolyn nuo žiūrėtojo tas kodas turi atrodyti tamsus, o pakreipus 90° kampu – šviesus.

Pildomos skiltys

Skilčių pavadinimai spausdinami anglų ir prancūzų kalbomis. Išduodančioji valstybė narė gali papildomai naudoti vertimą į kitą oficialiąją Sąjungos institucijų kalbą.

9. Ši skiltis turi prasidėti žodžiais „Galioja iki“. Šioje skiltyje išduodančioji institucija nurodo teritoriją, kurioje vizos turėtojas turi teisę keliauti.

10. Ši skiltis turi prasidėti žodžiu „Nuo“, o kiek toliau toje pačioje eilutėje turi būti žodis „iki“. Išduodančioji institucija nurodo laikotarpį, kuriuo vizos turėtojas turi teisę būti teritorijoje. Toliau eilutėje turi būti žodžiai „buvimo trukmė“ (t. y. numatoma vizos prašytojo buvimo trukmė) ir „d.“
 11. Ši skiltis turi prasidėti žodžiais „Vizos rūšis“. Išduodančioji institucija nurodo vizos kategoriją. Toliau toje pačioje eilutėje turi būti žodžiai „Paso numeris“ ir „atvykimų skaičius“.
 12. Ši skiltis turi prasidėti žodžiu „Išduota“ ir joje nurodoma vietovė, kurioje yra vizą išduodanti institucija. Toliau toje pačioje eilutėje turi būti vieta datai įrašyti (joje vizą išduodančioji institucija įrašo vizos išdavimo datą).
 13. Ši skiltis turi prasidėti žodžiais „Pavardė, vardas“.
 14. Ši skiltis turi prasidėti žodžiu „Pastabos“. Plote po žodžiu „Pastabos“ išduodančioji institucija nurodo visą papildomą informaciją.
 15. Šioje skiltyje turi būti pateikiama atitinkama mašininio būdu nuskaityta informacija, siekiant palengvinti išorės sienos kontrolę. Mašininio nuskaitymo plotelyje turi būti naudojant matomą fono spaudą atspausdintas tekstas su žodžiais „Europos Sąjunga“ visomis oficialiosiomis Sąjungos institucijų kalbomis. Šis tekstas negali daryti poveikio techninėms mašininio nuskaitymo plotelio savybėms arba galimybei nuskaityti šį plotelį.
 16. Ši skiltis turi būti palikta tuščia, kad į ją būtų galima papildomai įrašyti bendrą dvimatį brūkšninį kodą.“
-

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2017/1371

2017 m. liepos 5 d.

dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 83 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Sąjungos finansinių interesų apsauga yra susijusi ne tik su biudžeto asignavimų valdymu, bet ir su visomis priemonėmis, kurios daro ar gali padaryti neigiamą poveikį Sąjungos turtui, taip pat valstybių narių turtui, tiek, kiek tos priemonės yra svarbios Sąjungos politikai;
- (2) Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsnio pagrindu parengtoje 1995 m. liepos 26 d. Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos konvencijoje ⁽³⁾, įskaitant jos 1996 m. rugsėjo 27 d. ⁽⁴⁾, 1996 m. lapkričio 29 d. ⁽⁵⁾ ir 1997 m. birželio 19 d. ⁽⁶⁾ protokolus (toliau – Konvencija), nustatytos būtiniausios taisyklės dėl nusikalstamų veikų ir sankcijų Sąjungos finansiniams interesams kenkiančio sukčiavimo srityje apibrėžties. Valstybės narės parengė Konvenciją, kurioje pažymėjo, kad Sąjungos pajamoms ir išlaidoms kenkiantis sukčiavimas daugeliu atvejų neapsiriboja viena valstybe ir jį dažnai vykdo organizuoti nusikaltėlių tinklai. Tuo pagrindu Konvencijoje jau pripažinta, kad, siekiant apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, už tuos interesus pažeidžiantį sukčiavimą reikia taikyti baudžiamąjį persekiojimą. Tuo pačiu metu buvo priimtas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 ⁽⁷⁾. Tame reglamente nustatytos bendrosios taisyklės, susijusios su vienodais patikrinimais ir administracinėmis priemonėmis bei nuobaudomis už Sąjungos teisės aktų pažeidimus, kartu nurodant sektorių taisykles toje srityje, sukčiavimą, kaip apibrėžta Konvencijoje, ir valstybių narių baudžiamosios teisės ir procedūrų taikymą;
- (3) Sąjungos politikai Sąjungos finansinių interesų apsaugos srityje jau taikomos derinimo priemonės, kaip antai Reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95. Siekiant užtikrinti, kad būtų įgyvendinama Sąjungos politika šioje srityje, itin svarbu toliau derinti valstybių narių baudžiamąją teisę nustatant papildomas Sąjungos finansinių interesų apsaugos pagal administracinę ir civilinę teisę priemones už su stambiausio masto sukčiavimu susijusius veiksmus toje srityje, kartu išvengiant nesuderinamumo tiek tose teisės srityse, tiek tarp jų;
- (4) siekiant užtikrinti Sąjungos finansinių interesų apsaugą būtina nustatyti bendrą sukčiavimo, kuriam taikoma ši direktyva, apibrėžtį, kuri turėtų apimti sukčiavimą, susijusį su iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto (toliau –

⁽¹⁾ OL C 391, 2012 12 18, p. 134.

⁽²⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2017 m. balandžio 25 d. per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija (OL C 184, 2017 6 9, p. 1). 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽³⁾ OL C 316, 1995 11 27, p. 48.

⁽⁴⁾ OL C 313, 1996 10 23, p. 1.

⁽⁵⁾ OL C 151, 1997 5 20, p. 1.

⁽⁶⁾ OL C 221, 1997 7 19, p. 11.

⁽⁷⁾ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

Sąjungos biudžetas) finansuojamomis išlaidomis, pajamomis ir turtu, įskaitant finansines operacijas, pavyzdžiui, skolinimosi ir skolinimo veiklą. Tarybos direktyva 2006/112/EB ⁽¹⁾ nustatytos bendros pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) sistemos (toliau – PVM sistema) atžvilgiu vykdomų sunkių nusikalstamų veikų sąvoka apima stambiausio masto sukčiavimo PVM formas, visų pirma karuselinį sukčiavimą, sukčiavimą pasitelkiant dingusius prekiautojus ir sukčiavimą PVM dalyvaujant nusikalstamos organizacijos veikloje; tai yra rimtos grėsmės bendrai PVM sistemai, taigi – ir Sąjungos biudžetui. Bendros PVM sistemos atžvilgiu vykdomos nusikalstamos veikos turėtų būti laikomos sunkiomis tada, kai jos yra susijusios su dviejų ar daugiau valstybių narių teritorija, padaromos vykdančios sukčiavimo schemas, kai tos nusikalstamos veikos yra vykdomos struktūriškai, siekiant nederamai pasinaudoti bendros PVM sistemos teikiamais privalumais, ir kai bendra žala, patirta dėl tų nusikalstamų veikų, siekia bent 10 000 000 EUR. Bendros žalos sąvoka reiškia įvertintą žalą, kuri yra visos sukčiavimo schemos padarinys, tiek atitinkamų valstybių narių, tiek Sąjungos finansiniams interesams, neskaitant palūkanų ir nuobaudų. Šia direktyva siekiama prisidėti prie pastangų kovoti su tais nusikalstamais reiškiniais;

- (5) kai Komisija vykdo Sąjungos biudžetą pagal pasidalijamojo arba netiesioginio valdymo principą, ji gali biudžeto vykdymo užduotis perduoti valstybėms narėms arba pavesti jas pagal Sutartis įsteigtiems organams, biurams ar agentūroms arba kitiems subjektams ar asmenims. Tokio pasidalijamojo arba netiesioginio valdymo atveju turėtų būti užtikrinta tokio paties lygio Sąjungos finansinių interesų apsauga kaip ir Komisijos vykdomo tiesioginio valdymo atveju;
- (6) taikant šią direktyvą, su viešaisiais pirkimais susijusios išlaidos yra visos išlaidos, susijusios su viešųjų pirkimų sutartimis, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ⁽²⁾ 101 straipsnio 1 dalyje;
- (7) Sąjungos teisė dėl pinigų plovimo visapusiškai taikoma pinigų plovimui, susijusiam su turtu, įgytu vykdančios nusikalstamas veikas, kurioms taikoma ši direktyva. Nuoroda į tą teisę turėtų būti užtikrinta, kad šia direktyva nustatytas sankcijų režimas būtų taikomas visiems sunkiems Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių nusikalstamų veikų atvejams;
- (8) korupcija kelia ypač didelę grėsmę Sąjungos finansiniams interesams; ji dažnai taip pat gali būti susijusi su sukčiavimu. Kadangi valstybės pareigūnai turi pareigą nešališkai priimti sprendimus ar veikti savo nuožiūra, korupcijos apibrėžtis turėtų apimti kyšių davimą siekiant padaryti poveikį valstybės pareigūno sprendimui ar veiksmų laisvei ir tokių kyšių ėmimą, neatsižvelgiant į taikytinus konkretaus pareigūno valstybės įstatymus ir kitus teisės aktus ar į atitinkamas tarptautines organizacijas;
- (9) neigiamą poveikį Sąjungos finansiniams interesams gali padaryti tam tikri valstybės pareigūno, kuriam patikėtas lėšų ar turto valdymas, nesvarbu, ar jam vadovaujant, ar atliekant priežiūros funkciją, veiksmai, kai tokiais veiksmais siekiama pasisavinti lėšas ar turtą ne pagal nustatytą paskirtį ir pažeidžiami Sąjungos finansiniai interesai. Todėl būtina nustatyti tiksliai nusikalstamų veikų, apimančių tokius veiksmus, apibrėžtis;
- (10) kalbant apie pasyviosios korupcijos ir pasisavinimo nusikalstamas veikas, reikia įtraukti valstybės pareigūnų apibrėžtį, kuri apimtų visus atitinkamus pareigūnus, nesvarbu, ar jie eina oficialias pareigas Sąjungoje, valstybėse narėse ar trečiojoje valstybėje. Privatūs asmenys vis aktyviau dalyvauja Sąjungos lėšų valdyme. Todėl, siekiant tinkamai apsaugoti Sąjungos lėšas nuo korupcijos ir pasisavinimo, „valstybės pareigūno“ apibrėžtis turi apimti asmenis, kurie neina oficialių pareigų, tačiau kuriems vis dėlto pavesta panašiu būdu vykdyti tam tikrą valstybės tarnybos funkciją, susijusią su Sąjungos lėšomis, ir kurie ją vykdo; tai gali būti, pavyzdžiui, tokių lėšų valdyme dalyvaujantys rangovai;
- (11) kalbant apie šioje direktyvoje numatytas nusikalstamas veikas, visiems tų veikų elementams turi būti taikoma tyčios samprata. Išvadą, kad veikimas ar neveikimas yra tyčinio pobūdžio, galima padaryti remiantis objektyviomis faktinėmis aplinkybėmis. Ši direktyva netaikoma nusikalstamoms veikoms, kurių atveju tyčia nebūtina;

⁽¹⁾ 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006 12 11, p. 1).

⁽²⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

- (12) šia direktyva valstybės narės nėra įpareigojamos numatyti laisvės atėmimo sankcijų už nusikalstamų veikų, kurios nėra sunkaus pobūdžio, įvykdymą, tais atvejais, kai pagal nacionalinę teisę daroma prielaida, kad būta tyčios;
- (13) kai kurios Sąjungos finansiniams interesams kenkiančios nusikalstamos veikos praktiškai dažnai yra glaudžiai susijusios su nusikalstamomis veikomis, kurioms taikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 83 straipsnio 1 dalis ir ta nuostata grindžiami Sąjungos teisės aktai. Todėl formuluojant nuostatas turėtų būti užtikrintas tokių teisės aktų ir šios direktyvos suderinamumas;
- (14) tiek, kiek juridiniams asmenims priskirtini veiksmai gali pakenkti Sąjungos finansiniams interesams ar kelti jiems grėsmę, juridiniai asmenys turėtų būti atsakingi už jų vardu įvykdytas nusikalstamas veikas, kaip apibrėžta šioje direktyvoje;
- (15) siekiant užtikrinti lygiavertę Sąjungos finansinių interesų apsaugą visoje Sąjungoje taikant priemones, kurios turėtų daryti atgrasomąjį poveikį, valstybės narės turėtų numatyti tam tikras sankcijų, kurios būtų taikomos, kai padaromos šioje direktyvoje apibrėžtos nusikalstamos veikos, rūšis ir jų dydžius. Sankcijų dydžiai turėtų būti proporcingi toms veikoms;
- (16) kadangi šia direktyva numatomos būtiniausios taisyklės, valstybės narės gali priimti arba palikti galioti griežtesnes taisykles dėl Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių nusikalstamų veikų;
- (17) šia direktyva nedaromas poveikis tinkamam ir veiksmingam drausminių priemonių ar kitų nei baudžiamojo pobūdžio sankcijų taikymui. Priimant nuosprendį tam tikro asmens atžvilgiu už šioje direktyvoje apibrėžtą nusikalstamą veiką gali būti atsižvelgta į sankcijas, kurių negalima prilyginti baudžiamosioms sankcijoms ir kurios jau yra taikomos tam pačiam asmeniui už tuos pačius veiksmus. Taikant kitas sankcijas turėtų būti visapusiškai laikomasi draudimo būti antrą kartą teisiamam ar baudžiamam baudžiamajame procese, susijusiame su ta pačia nusikalstama veika, principo (toliau – *ne bis in idem*). Šia direktyva nekriminalizuojami veiksmai, už kuriuos taip pat nėra taikomos drausminės nuobaudos ar kitos priemonės už tarnybinių pareigų nevykdymą, jei tokios drausminės nuobaudos ar kitos priemonės gali būti taikomos atitinkamiems asmenims;
- (18) fiziniams asmenims taikomose sankcijose tam tikrais atvejais turėtų būti numatyta maksimali ne trumpesnė kaip ketverių metų laisvės atėmimo sankcija. Prie tokių atvejų turėtų būti priskiriami atvejai, kai padaroma didelė žala arba gaunama didelės naudos; turėtų būti daroma prielaida, kad žala ar nauda yra didelė, kai ji susijusi su daugiau nei 100 000 EUR. Kai valstybės narės teisėje kaip maksimalios bausmės pagrindas nėra numatyta aiški didelės žalos ar naudos riba, valstybė narė turėtų užtikrinti, kad jos teismai, nustatydami sankcijas už sukčiavimą ir kitas Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas, atsižvelgtų į žalos ar naudos dydžio sumą. Šia direktyva neužkertamas kelias valstybėms narėms numatyti kitų elementų, kuriais būtų nurodomas sunkus nusikalstamos veikos pobūdis, pavyzdžiui, kai žala arba nauda yra potenciali, tačiau labai didelė. Tačiau bendros PVM sistemos atžvilgiu įvykdytų nusikalstamų veikų atveju riba, kurią pasiekus turėtų būti daroma prielaida, kad žala arba nauda yra didelė, laikantis šios direktyvos yra 10 000 000 EUR. Siekiant užtikrinti lygiavertę Sąjungos finansinių interesų apsaugą visoje Sąjungoje būtina nustatyti minimalius maksimalių laisvės atėmimo sankcijų dydžius. Sankcijomis siekiama daryti stiprų atgrasomąjį poveikį potencialiems nusikaltėliams visoje Sąjungoje;
- (19) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tai, jog nusikalstama veika padaryta dalyvaujant nusikalstamoje organizacijoje, kaip apibrėžta Tarybos pamatiniame sprendime 2008/841/TVR ⁽¹⁾, turėtų būti laikoma atsakomybę sunkinančia aplinkybe pagal taikytinas taisykles, nustatytas jų teisės sistemose. Jos turėtų užtikrinti, kad teisėjai turėtų galimybę atsižvelgti į šią atsakomybę sunkinančią aplinkybę priimdami nuosprendžius nusikalstamų veikų vykdytojams, nors teisėjai neturėtų būti įpareigojami nuosprendyje atsižvelgti į tokias atsakomybę sunkinančias aplinkybes. Valstybės narės neprivalo numatyti atsakomybę sunkinančių aplinkybių, kai nacionalinėje teisėje už nusikalstamas veikas, kaip apibrėžta Pamatiniame sprendime 2008/841/TVR, numatytos bausmės kaip už atskirą nusikalstamą veiką ir dėl to gali būti nustatytos griežtesnės sankcijos;
- (20) atsižvelgiant visų pirma į nusikalstamų veikų vykdytojų ir jų pajamų iš Sąjungos finansiniams interesams kenkiančios neteisėtos veiklos judumą, taip pat į su tuo susijusius sudėtingus tarpvalstybinius tyrimus, kiekviena valstybė narė turėtų nustatyti savo jurisdikciją, kad galėtų su tokia veikla kovoti. Kiekviena valstybė narė taip turėtų užtikrinti, kad jos jurisdikcija apimtų nusikalstamas veikas, įvykdytas pasinaudojant informacinėmis ir ryšių technologijomis, prie kurių gauta prieiga jos teritorijoje;

⁽¹⁾ 2008 m. spalio 24 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2008/841/TVR dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu (OL L 300, 2008 11 11, p. 42).

- (21) atsižvelgiant į tai, kad gali būti kelios jurisdikcijos dėl tarpvalstybinių nusikalstamų veikų, kurioms taikoma ši direktyva, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad taikant nacionalinės teisės aktus, kuriais ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, būtų visapusiškai laikomasi *ne bis in idem* principo;
- (22) valstybės narės turėtų nustatyti taisykles dėl senaties terminų, būtinų, kad jos galėtų kovoti su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančia neteisėta veikla. Nusikalstamų veikų, už kurias baudžiama skiriant maksimalią ne trumpesnę kaip ketverių metų laisvės atėmimo bausmę, atvejais senaties terminas turėtų būti ne trumpesnis kaip penkeri metai nuo nusikalstamos veikos padarymo dienos. Tai neturėtų daryti poveikio toms valstybėms narėms, kurios tyrimui, baudžiamajam persekiojimui ir nuosprendžių vykdymui senaties terminų nenustato;
- (23) nedarant poveikio tarpvalstybinio bendradarbiavimo bei savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose taisyklėms ir kitoms taisyklėms pagal Sąjungos teisę, visų pirma pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013⁽¹⁾, reikia tinkamai numatyti bendradarbiavimą siekiant užtikrinti veiksmingus kovos su šioje direktyvoje apibrėžtomis nusikalstamomis veikomis, kenkiančiomis Sąjungos finansiniams interesams, veiksmus, įskaitant valstybių narių ir Komisijos keitimąsi informacija, taip pat Komisijos teikiamą techninę ir operatyvinę pagalbą, kurios kompetentingoms nacionalinėms institucijoms gali pririnkti siekiant palengvinti jų vykdomų tyrimų koordinavimą. Tokia teikiama pagalba neturėtų apimti Komisijos dalyvavimo nacionalinių institucijų vykdomuose tyrimuose ar baudžiamojo persekiojimo procedūrose, susijusiuose su atskiromis baudžiamosiomis bylomis. Audito Rūmai ir už Sąjungos institucijų, organų, biurų ir agentūrų biudžetų auditą atsakingi auditoriai Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (toliau – OLAF) ir kitoms kompetentingoms institucijoms turėtų atskleisti visus faktus, kurie pagal šią direktyvą galėtų būti priskiriami nusikalstamoms veikoms, o valstybės narės turėtų užtikrinti, kad nacionalinės audito įstaigos, Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 59 straipsnio prasme, darytų tą patį pagal Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 8 straipsnį;
- (24) Komisija turėtų teikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitas dėl priemonių, kurių valstybės narės imasi, kad laikytųsi šios direktyvos. Kartu su ataskaita pririnkus gali būti pateikiami pasiūlymai, kuriuose būtų atsižvelgta į galimus pokyčius, visų pirma susijusius su Sąjungos biudžeto finansavimu;
- (25) Konvencija turėtų būti pakeista šia direktyva valstybių narių, kurioms ji yra privaloma, atžvilgiu;
- (26) taikant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/849⁽²⁾ 3 straipsnio 4 dalies d punktą, nuoroda į Sąjungos finansiniams interesams kenkiantį stambų sukčiavimą, kaip apibrėžta Konvencijos 1 straipsnio 1 dalyje ir 2 straipsnio 1 dalyje, turėtų būti laikoma Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu, kaip apibrėžta šios direktyvos 3 straipsnyje ir 7 straipsnio 3 dalyje, arba, kai tai susiję su nusikalstama veika bendros PVM sistemos, kaip apibrėžta šios direktyvos 2 straipsnio 2 dalyje, atžvilgiu;
- (27) vienas iš tinkamo šios direktyvos įgyvendinimo valstybėse narėse aspektų – kompetentingų nacionalinių institucijų atliekamas asmens duomenų tvarkymas bei keitimasis tokiais duomenimis tarp, viena vertus, valstybių narių ir, kita vertus, tarp kompetentingų Sąjungos įstaigų. Nacionalinių kompetentingų institucijų atliekamas asmens duomenų tvarkymas nacionaliniu lygmeniu turėtų būti reglamentuojamas Sąjungos *acquis*. Valstybių narių keitimasis asmens duomenimis turėtų būti vykdomas vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680⁽³⁾. Tiek, kiek asmens duomenis tvarko Sąjungos institucijos, organai, biurai ir agentūros, turėtų būti taikomi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001⁽⁴⁾ arba, kai taikoma, kiti Sąjungos teisės aktai, reglamentuojantys tų organų, biurų ir agentūrų vykdomą asmens duomenų tvarkymą, bei taikytinos teismo tyrimo konfidencialumo taisyklės;

⁽¹⁾ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

⁽²⁾ 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB (OL L 141, 2015 6 5, p. 73).

⁽³⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinų asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuria panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89).

⁽⁴⁾ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

- (28) užtikrinant baudžiamojoje teisėje nustatytą sankcijų taikymo atgrasomąjį poveikį, reikia ypač atsižvelgti į pagrindines teises. Šioje direktyvoje laikomasi pagrindinių teisių ir principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija), visų pirma teisės į laisvę ir saugumą, asmens duomenų apsaugą, laisvės pasirinkti profesiją ir teisės dirbti, laisvės verstis verslu, teisės į nuosavybę, teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, nekaltumo prezumpcijos ir teisės į gynybą, teisėtumo ir nusikalstamų veikų bei sankcijų proporcingumo principų, taip pat principo *ne bis in idem*. Šia direktyva siekiama užtikrinti, kad tų teisių ir principų būtų visapusiškai laikomasi, ir ji turi būti atitinkamai įgyvendinama;
- (29) valstybės narės turėtų imtis priemonių, būtinų siekiant užtikrinti greitą tokių sumų susigrąžinimą ir jų pervedimą į Sąjungos biudžetą, nedarant poveikio atitinkamoms konkrečioms Sąjungos sektoriams taikomoms taisyklėms dėl finansinio koregavimo ir nepagrįstai išleistų sumų susigrąžinimo;
- (30) administracinės priemonės ir nuobaudos atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant Sąjungos finansinių interesų apsaugas. Šia direktyva valstybės narės neatleidžiamos nuo pareigos taikyti ir įgyvendinti Sąjungos administracines priemones ir nuobaudas, kaip apibrėžta Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 4 ir 5 straipsniuose;
- (31) šia direktyva valstybės narės turėtų būti įpareigosotos savo nacionalinėje teisėje numatyti baudžiamąsias sankcijas už Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias sukčiavimo veikas ir su sukčiavimu susijusias nusikalstamas veikas, kurioms taikoma ši direktyva. Šioje direktyvoje neturėtų būti nustatoma pareigų dėl tokių sankcijų ar kitų esamų teisėsaugos sistemų taikymo konkrečiais atvejais. Valstybės narės iš esmės gali kartu toliau taikyti administracines priemones ir nuobaudas srityje, kuriai taikoma ši direktyva. Vis dėlto, taikydamos nacionalinės teisės aktus, kuriais ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad už šioje direktyvoje numatytas nusikalstamas veikas taikant baudžiamąsias sankcijas ir administracines priemones bei nuobaudas nebūtų pažeidžiama Chartija;
- (32) šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis valstybių narių kompetencijai jų mokesčių administravimo struktūros ir organizavimo srityje, kaip jos mano esant tinkama siekiant užtikrinti teisingą pridėtinės vertės mokesčio nustatymą, įvertinimą ir surinkimą, taip pat veiksmingo PVM teisės taikymo srityje;
- (33) ši direktyva taikoma nedarant poveikio nuostatoms dėl imunitetų panaikinimo, įtvirtintoms SESV, Protokole Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto ir Protokole Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų, pridėtuose prie SESV ir Europos Sąjungos sutarties bei jų įgyvendinimo dokumentuose, ar panašioms nuostatoms, ištrauktoms į nacionalinę teisę. Perkeliant šią direktyvą į nacionalinę teisę, taip pat taikant nacionalinės teisės aktus, kuriais ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, visapusiškai atsižvelgiama į tas privilegijas ir imunitetus, įskaitant pagarbą nario mandato laisvei;
- (34) šia direktyva nedaromas poveikis nacionalinėje baudžiamojoje teisėje įtvirtintoms bendrosioms taisyklėms ir principams dėl nuosprendžių priėmimo ir vykdymo atsižvelgiant į kiekvieno konkretaus atvejo aplinkybes;
- (35) kadangi šios direktyvos tikslo valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi ir Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (36) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 3 straipsnį ir 4a straipsnio 1 dalį Airija pranešė apie savo pageidavimą dalyvauti priimanč ir taikant šią direktyvą;
- (37) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui, Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimanč šią direktyvą ir ji nėra jai privaloma ar taikoma;
- (38) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimanč šią direktyvą ir ji nėra jai privaloma ar taikoma;

(39) buvo konsultuotasi su Europos Audito Rūmais, kurie priėmė nuomonę ⁽¹⁾,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

DALYKAS, TERMINŲ APIBRĖŽTYS IR TAIKymo SRITIS

1 straipsnis

Dalykas

Šia direktyva nustatomos būtiniausios taisyklės dėl nusikalstamų veikų ir sankcijų kovojant su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu ir kita neteisėta veikla apibrėžties, siekiant sustiprinti apsaugą nuo tiems finansiniams interesams kenkiančių nusikalstamų veikų laikantis Sąjungos *acquis* šioje srityje.

2 straipsnis

Terminų apibrėžties ir taikymo sritis

1. Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžties:
 - a) Sąjungos finansiniai interesai reiškia visas pajamas, išlaidas ir turtą, patenkanti, įgytą per arba mokėtiną į:
 - i) Sąjungos biudžetą;
 - ii) pagal Sutartis įsteigtų Sąjungos institucijų, organų, biurų ir agentūrų biudžetus arba jų tiesiogiai ar netiesiogiai valdomus ir prižiūrimus biudžetus;
 - b) juridinis asmuo reiškia subjektą, turintį teisinį subjektiškumą pagal taikytiną teisę, išskyrus valstybes ar valstybinės valdžios funkcijas vykdančias viešąsias įstaigas ir viešąsias tarptautines organizacijas.
2. Pajamų iš nuosavų išteklių iš PVM atveju ši direktyva taikoma tik bendros PVM sistemos atžvilgiu vykdomų sunkių nusikalstamų veikų atveju. Šios direktyvos tikslais nusikalstama veika bendros PVM sistemos atžvilgiu laikoma sunkia, kai 3 straipsnio 2 dalies d punkte apibrėžti tyčiniai veiksmai ar neveikimas yra susiję su dviejų ar daugiau Sąjungos valstybių narių teritorija ir bendra jų padaryta žala yra ne mažesnė kaip 10 000 000 EUR.
3. Šia direktyva nedaromas poveikis valstybių narių mokesčių administravimo struktūrai ir veikimui.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

NUSIKALSTAMOS VEIKOS, SUSIJUSIOS SU SĄJUNGOS FINANSINIAMS INTERESAMS KENKIANČIU SUKČIAVIMU

3 straipsnis

Sąjungos finansiniams interesams kenkiantis sukčiavimas

1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad tyčinis Sąjungos finansiniams interesams kenkiantis sukčiavimas būtų laikomas nusikalstama veika.
2. Šios direktyvos tikslais toliau nurodyta veikla laikoma Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu:
 - a) su viešaisiais pirkimais nesusijusių išlaidų srityje – bet kokie veiksmai ar neveikimas, kai:
 - i) naudojamos ar pateikiamos netikros, klaidingos ar neišsamios ataskaitos ar dokumentai ir taip pasisavinamos arba neteisėtai neišmokamos Sąjungos biudžeto arba Sąjungos ar jos vardu valdomų biudžetų lėšos ar turtas,
 - ii) neatskleidžiama informacija pažeidžiant konkrečią pareigą ir kai pasiekiamas toks pats rezultatas, arba
 - iii) tokios lėšos ar turtas panaudojami kitiems tikslams nei tikslai, kuriems jie buvo iš pradžių skirti;

⁽¹⁾ OL C 383, 2012 12 12, p. 1.

- b) su viešaisiais pirkimais susijusių išlaidų srityje, bent tuo atveju, kai tokie veiksmai padaromi ar neveikiama siekiant, kad nusikalstamų veikų vykdytojas arba kitas asmuo gautų neteisėto pelno, padarant nuostolį Sąjungos finansiniams interesams – bet kokie veiksmai ar neveikimas, kai:
- i) naudojamos ar pateikiamos netikros, klaidingos ar neišsamios ataskaitos ar dokumentai ir taip pasisavinamos arba neteisėtai neišmokamos Sąjungos biudžeto arba Sąjungos ar jos vardu valdomų biudžetų lėšos ar turtas,
 - ii) neatskleidžiama informacija pažeidžiant konkrečią pareigą ir kai pasiekiamas toks pats rezultatas, arba
 - iii) tokios lėšos ar turtas panaudojami kitiems tikslams nei tikslai, kuriems jie buvo iš pradžių skirti, pakenkiant Sąjungos finansiniams interesams;
- c) kitų pajamų nei d punkte nurodytos pajamos iš nuosavų išteklių iš PVM srityje – bet kokie veiksmai ar neveikimas, kai:
- i) naudojamos ar pateikiamos netikros, klaidingos ar neišsamios ataskaitos ar dokumentai ir taip neteisėtai sumažinami Sąjungos biudžeto arba Sąjungos ar jos vardu valdomų biudžetų ištekliai,
 - ii) neatskleidžiama informacija pažeidžiant konkrečią pareigą ir kai pasiekiamas toks pats rezultatas, arba
 - iii) ne pagal paskirtį panaudojama teisėtai įgyta nauda ir kai pasiekiamas toks pats rezultatas.
- d) pajamų iš nuosavų išteklių iš PVM srityje – bet kokie veiksmai ar neveikimas tarpvalstybinių sukčiavimo schemų taikymo atveju, kai:
- i) naudojamos ar pateikiamos netikros, klaidingos ar neišsamios su PVM susijusios ataskaitos ar dokumentai ir taip sumažinami Sąjungos biudžeto ištekliai,
 - ii) neatskleidžiama su PVM susijusi informacija pažeidžiant konkrečią pareigą ir kai pasiekiamas toks pats rezultatas, arba
 - iii) teisingos su PVM susijusios ataskaitos pateikiamos siekiant sukčiaujant nuslėpti nesumokėjimo faktą arba neteisėtai sukurti teises susigrąžinti PVM.

4 straipsnis

Kitos Sąjungos finansiniams interesams kenkiančios nusikalstamos veikos

1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad pinigų plovimas, kaip aprašyta Direktyvos (ES) 2015/849 1 straipsnio 3 dalyje, susijęs su turtu, įgytu vykdant nusikalstamas veikas, kurioms taikoma ši direktyva, būtų laikomas nusikalstama veika.
2. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad tyčinė pasyvioji ir aktyvioji korupcija būtų laikoma nusikalstama veika.
- a) Šioje direktyvoje pasyvioji korupcija reiškia valstybės pareigūno veiksmą, kuriuo jis tiesiogiai ar per tarpininką reikalauja arba gauna bet kokios naudos sau ar trečiajam asmeniui, arba pažada gauti tokios naudos už tai, kad eidamas pareigas ar vykdydamas savo funkcijas veikia arba neveikia taip, kad pakenkiama arba gali būti pakenkta Sąjungos finansiniams interesams.
- b) Šioje direktyvoje aktyvioji korupcija reiškia asmens veiksmą, kuriuo jis tiesiogiai ar per tarpininką žada, siūlo arba suteikia bet kokią naudą valstybės pareigūnui ar trečiajam asmeniui už tai, kad tas, eidamas pareigas arba vykdydamas savo funkcijas veikia arba neveikia taip, kad pakenkiama arba gali būti pakenkta Sąjungos finansiniams interesams.
3. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad tyčinis pasisavinimas būtų laikomas nusikalstama veika.

Šioje direktyvoje pasisavinimas reiškia valstybės pareigūno, kuriam tiesiogiai ar netiesiogiai patikėtas lėšų ar turto valdymas, veiksmą, kuriuo jis skiria ar išmoka lėšas arba pasisavina ar panaudoja turtą ne pagal nustatytą paskirtį bet kuriuo būdu, kuriuo pakenkiama Sąjungos finansiniams interesams.

4. Šioje direktyvoje valstybės pareigūnas reiškia:

a) bet kurį Sąjungos pareigūną ar nacionalinį pareigūną, įskaitant kitos valstybės narės nacionalinius pareigūnus ir trečiųjų valstybių nacionalinius pareigūnus;

i) Sąjungos pareigūnas reiškia asmenį, kuris yra:

- pareigūnas ar kitas Sąjungos pagal sutartį pasamdytas tarnautojas, kaip apibrėžta Pareigūnų tarnybos nuostatuose ir kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygose, nustatytuose Tarybos reglamentu (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68 ⁽¹⁾ (toliau – Pareigūnų tarnybos nuostatai), arba
- valstybės narės arba bet kurios viešosios ar privačiosios įstaigos į Sąjungą komandiruotas asmuo, atliekantis Sąjungos pareigūnų ar kitų tarnautojų funkcijoms lygiavertės funkcijas.

Nedarant poveikio nuostatomis dėl privilegijų ir imunitetų, išdėstytoms protokoluose Nr. 3 ir Nr. 7, pagal Sutartis įsteigtų Sąjungos institucijų, organų, biurų ir agentūrų nariai ir tokių įstaigų darbuotojai prilyginami Sąjungos pareigūnams tiek, kiek jiems netaikomi Pareigūnų tarnybos nuostatai;

ii) nacionalinis pareigūnas suprantamas remiantis „pareigūno“ arba „valstybės tarnautojo“ apibrėžtimi valstybės narės ar trečiosios valstybės, kurioje atitinkamas asmuo vykdo savo funkcijas.

Vis dėlto procesinių veiksmų, susijusių su valstybės narės pareigūnu arba trečiosios valstybės nacionaliniu pareigūnu, kuriuos yra inicijavusi kita valstybė narė, atveju pastaroji neprivalo taikyti „nacionalinio pareigūno“ apibrėžties, išskyrus atvejus, kai ta apibrėžtis yra suderinama su jos nacionaline teise.

Terminas „nacionalinis pareigūnas“ apima asmenis, kurie eina vykdomąsias, administracines arba teisėjo pareigas nacionaliniu, regiono ar vietos lygmeniu. Asmenys, kurie eina teisėkūros pareigas nacionaliniu, regiono ar vietos lygmeniu, prilyginami nacionaliniams pareigūnams;

b) bet kurį kitą asmenį, kuriam pavesta vykdyti ir kuris vykdo valstybės tarnybos funkcijas, apimančias Sąjungos finansinių interesų valdymą ar su šiais interesais susijusius sprendimus valstybėse narėse arba trečiosiose valstybėse.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS DĖL SUKČIAVIMO IR KITŲ NUSIKALSTAMŲ VEIKŲ, KENKIANČIŲ SĄJUNGOS FINANSINIAMS INTERESAMS

5 straipsnis

Kurstymas, pagalba ir bendrininkavimas bei kėsینimasis

1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad už bet kurios iš 3 ir 4 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų kurstymą, pagalbą ir bendrininkavimą jas vykdančią būtų baudžiama kaip už nusikalstamas veikas.

2. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad už kėsینimąsi įvykdyti bet kurią iš 3 straipsnyje ir 4 straipsnio 3 dalyje nurodytų nusikalstamų veikų būtų baudžiama kaip už nusikalstamą veiką.

6 straipsnis

Juridinių asmenų atsakomybė

1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad juridiniai asmenys galėtų būti traukiami atsakomybėn už bet kurią iš 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, kurias jų naudai padarė bet kuris asmuo, veikęs individualiai arba kaip juridinio asmens struktūrinio padalinio narys, juridinio asmens struktūroje užimantis vadovaujamas pareigas, remiantis:

- a) įgaliojimais atstovauti juridiniam asmeniui;
- b) įgaliojimais priimti sprendimus juridinio asmens vardu arba
- c) įgaliojimais vykdyti kontrolę juridinio asmens struktūroje.

⁽¹⁾ OL L 56, 1968 3 4, p. 1.

2. Valstybės narės taip pat imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad juridiniai asmenys galėtų būti traukiami atsakomybėn, kai dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodyto asmens vykdomos priežiūros ar kontrolės nebuvimo jam pavaldus asmuo galėjo įvykdyti bet kurią iš 3, 4 ar 5 straipsnyje nurodytų nusikalstamų veikų to juridinio asmens naudai.

3. Juridinių asmenų atsakomybė pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis nėra nesuderinama su baudžiamojo proceso fiziniams asmenims, kurie yra 3 ir 4 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų vykdytojai arba kurie gali būti patraukti baudžiamojon atsakomybėn pagal 5 straipsnį, galimybė.

7 straipsnis

Sankcijos fiziniams asmenims

1. Valstybės narės užtikrina, kad už 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas fiziniai asmenys būtų baudžiami taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas baudžiamąsias sankcijas.

2. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad už 3 ir 4 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas būtų baudžiama skiriant maksimalią sankciją, kuria būtų numatytas laisvės atėmimas.

3. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad už 3 ir 4 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas būtų baudžiama skiriant maksimalią ne trumpesnę kaip ketverių metų laisvės atėmimo sankciją, jeigu šiomis veikomis padaroma didelė žala arba gaunama didelės naudos.

Daroma prielaida, kad 3 straipsnio 2 dalies straipsnio a, b ir c punktuose ir 4 straipsnyje nurodytomis nusikalstamomis veikomis padaryta žala arba gauta nauda yra didelė, kai ji susijusi su daugiau nei 100 000 EUR.

3 straipsnio 2 dalies d punkte nurodyta nusikalstama veika padaryta žala arba gauta nauda, kuriai taikoma 2 straipsnio 2 dalis, visada laikoma didele.

Be to, valstybės narės gali numatyti maksimalią ne trumpesnę kaip ketverių metų laisvės atėmimo sankciją kitomis jų nacionalinėje teisėje apibrėžtomis sunkiomis aplinkybėmis.

4. 3 straipsnio 2 dalies a, b ar c punktuose arba 4 straipsnyje nurodytų nusikalstamų veikų, susijusių su mažesne nei 10 000 EUR žala arba gauta mažesne nei 10 000 EUR nauda, atveju valstybės narės gali numatyti, kad būtų taikomos kitos nei baudžiamosios sankcijos.

5. 1 dalimi nedaromas poveikis kompetentingų institucijų teisei naudotis drausminiais įgaliojimais valstybės pareigūnų atžvilgiu.

8 straipsnis

Atsakomybę sunkinančios aplinkybės

Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad tai, jog kuri nors iš 3, 4 ar 5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų įvykdoma dalyvaujant nusikalstamos organizacijos veikloje, kaip apibrėžta Pamatiniame sprendime 2008/841/TVR, būtų laikoma atsakomybę sunkinančia aplinkybe.

9 straipsnis

Minimalios sankcijos juridiniams asmenims

Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad juridiniam asmeniui, patrauktam atsakomybėn pagal 6 straipsnį, būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos sankcijos, kurios apima baudžiamojo arba ne baudžiamojo pobūdžio baudas ir gali apimti kitas sankcijas, kaip antai:

- a) teisės į valstybės skiriamas išmokas arba pagalbą atėmimą,
- b) laikiną arba nuolatinę teisės dalyvauti viešuosiuose konkursuose atėmimą,
- c) laikiną arba nuolatinę teisės verstis komercine veikla atėmimą,

- d) teisminės priežiūros skyrimą,
- e) likvidavimą teismo sprendimu,
- f) laikiną arba galutinį įmonių, kuriomis buvo pasinaudota vykdant nusikalstamą veiką, uždarymą.

10 straipsnis

Išaldymas ir konfiskavimas

Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų priemonės ir pajamos iš šių nusikalstamų veikų būtų galima išaldyti ir konfiskuoti. Valstybės narės, kurioms yra privaloma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/42/ES ⁽¹⁾, tai daro pagal tą direktyvą.

11 straipsnis

Jurisdikcija

1. Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, būtinų jos jurisdikcijai dėl 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų nustatyti, kai:

- a) nusikalstama veika visiškai ar iš dalies įvykdyta jos teritorijoje, arba
- b) nusikalstamą veiką padaręs asmuo yra vienas iš jos piliečių.

2. Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, būtinų jos jurisdikcijai dėl 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų nustatyti, kai nusikalstamą veiką padariusiam asmeniui nusikalstamos veikos vykdymo metu taikomi Pareigūnų tarnybos nuostatai. Kiekviena valstybė narė šioje dalyje nustatytų jurisdikcijos taisyklių gali netaikyti arba gali jas taikyti tik konkrečiais atvejais ar konkrečiomis sąlygomis, ir apie tai informuoja Komisiją.

3. Kai valstybė narė nusprendžia jurisdikciją taikyti 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytoms nusikalstamoms veikoms, įvykdytoms ne jos teritorijoje, ji informuoja Komisiją esant bet kuriam iš šių atvejų:

- a) nusikalstamą veiką padariusio asmens įprastinė gyvenamoji vieta yra jos teritorijoje;
- b) nusikalstama veika yra įvykdyta jos teritorijoje įsteigto juridinio asmens naudai arba
- c) nusikalstamą veiką padaręs asmuo yra vienas iš jos pareigūnų, vykdantis oficialias pareigas.

4. 1 dalies b punkte nurodytais atvejais valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad naudojimasis savo jurisdikcija nepriklaustų nuo sąlygos, jog baudžiamasis persekiojimas gali būti pradėtas tik po nukentėjusiojo pareiškimo nusikalstamos veikos įvykdymo vietoje arba kaltinimą šia nusikalstama veika pareiškia valstybė, kurioje ji buvo įvykdyta.

12 straipsnis

Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių nusikalstamų veikų senatis

1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų, kad būtų numatytas senaties terminas, jog būtų galima atlikti 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų tyrimą, vykdyti su jomis susijusį baudžiamąjį persekiojimą, teismo procesą ir priimti teismo sprendimą, kuris būtų pakankamos trukmės po tų veikų įvykdymo, kad tas nusikalstamas veikas būtų galima veiksmingai išnagrinėti.

2. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, už kurias baudžiama skiriant maksimalią ne trumpesnę kaip ketverių metų laisvės atėmimo bausmę, atveju būtų galima vykdyti tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ir teismo procesą bei priimti teismo sprendimą per bent penkerių metų laikotarpį po nusikalstamos veikos įvykdymo.

3. Nukrypstant nuo 2 dalies, valstybės narės gali nustatyti trumpesnę nei penkeri metai, bet ne trumpesnę nei treji metai, senaties terminą, su sąlyga, kad šis terminas galėtų būti nutrauktas arba sustabdytas konkrečių aktų atveju.

⁽¹⁾ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/42/ES dėl nusikaltimų priemonių ir pajamų iš nusikaltimų išaldymo ir konfiskavimo Europos Sąjungoje (OL L 127, 2014 4 29, p. 39).

4. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad būtų sudarytos sąlygos įvykdyti:
 - a) ilgesnę nei vienerių metų laisvės atėmimo sankciją arba alternatyviai
 - b) laisvės atėmimo sankciją veikos, už kurią baudžiama skiriant maksimalų ne trumpesnę kaip ketverių metų laisvės atėmimą, atveju,

paskirtą priėmus galutinį apkaltinamąjį nuosprendį už vieną iš 3, 4 arba 5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų bent per penkerius metus nuo galutinio apkaltinamojo nuosprendžio datos. Į tą laikotarpį galima įtraukti senaties termino pratęsimus dėl nutraukimo arba sustabdymo.

13 straipsnis

Susigrąžinimas

Šia direktyva nedaromas poveikis:

- 1) Sąjungos lygmeniu – sumų, nepagrįstai sumokėtų įvykdžius 3 straipsnio 2 dalies a, b ar c punktuose arba 4 ar 5 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas, susigrąžinimui;
- 2) nacionaliniu lygmeniu – viso PVM, nesumokėto įvykdžius 3 straipsnio 2 dalies d punkte arba 4 ar 5 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas, susigrąžinimui.

14 straipsnis

Santykis su kitais taikytiniais Sąjungos teisės aktais

Administracinių priemonių, nuobaudų ir baudų, nustatytų Sąjungos teisėje, ypač tų, kurios apibrėžtos Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 4 ir 5 straipsniuose, arba nacionalinės teisės aktuose, priimtuose vykdančią konkrečią pareigą pagal Sąjungos teisę, taikymas nedaro poveikio šiai direktyvai. Valstybės narės užtikrina, kad baudžiamieji procesai, inicijuoti remiantis nacionalinėmis nuostatomis, kuriomis įgyvendinama ši direktyva, nedarytų netinkamo poveikio tinkamam ir veiksmingam administracinių priemonių, nuobaudų ir baudų, kurių negalima prilyginti Sąjungos teisėje ar nacionalinėse įgyvendinimo nuostatose nustatytam baudžiamajam procesui, taikymui.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15 straipsnis

Valstybių narių ir Komisijos (OLAF) bei kitų Sąjungos institucijų, organų, biurų ir agentūrų bendradarbiavimas

1. Nedarant poveikio tarpvalstybinio bendradarbiavimo ir savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose taisyklėms, valstybės narės, Eurojustas, Europos prokuratūra ir Komisija, neviršydami savo atitinkamos kompetencijos, bendradarbiauja tarpusavyje kovodami su 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytomis nusikalstamomis veikomis. Tuo tikslu Komisija ir tam tikrais atvejais Eurojustas teikia tokią techninę ir operatyvinę pagalbą, kokios kompetentingoms nacionalinėms institucijoms prireikia siekiant palengvinti jų vykdomų tyrimų koordinavimą.
2. Kad būtų lengviau atskleisti faktus ir veiksmingai kovoti su 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytomis nusikalstamomis veikomis, valstybių narių kompetentingos institucijos, neviršydamos savo kompetencijos, ir Komisija gali keistis informacija. Komisija ir kompetentingos nacionalinės institucijos kiekvienu konkrečiu atveju atsižvelgia į konfidencialumo reikalavimus ir duomenų apsaugos taisykles. Nedarant poveikio nacionalinei teisei dėl prieigos prie informacijos, Komisijai informaciją teikianti valstybė narė gali tuo tikslu nustatyti konkrečias šios informacijos naudojimo sąlygas, nesvarbu, ar ja naudojasi Komisija, ar kita valstybė narė, kuriai ši informacija perduodama.
3. Audito Rūmai ir už pagal Sutartis įsteigtų Sąjungos institucijų, organų, biurų ir agentūrų biudžetų ir institucijų valdomų ir audituojamų biudžetų auditą atsakingi auditoriai atskleidžia OLAF ir kitoms kompetentingoms institucijoms visus faktus, kuriuos jie sužino vykdydami savo pareigas ir kurie galėtų būti priskiriami 3, 4 ar 5 straipsniuose nurodytomis nusikalstamoms veikoms. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės audito įstaigos darytų tą patį.

16 straipsnis

Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos konvencijos pakeitimas

1995 m. liepos 26 d. Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos konvencija, įskaitant jos 1996 m. rugsėjo 27 d., 1996 m. lapkričio 29 d. ir 1997 m. birželio 19 d. protokolus, pakeičiama šia direktyva valstybių narių, kurioms ji yra privaloma, atžvilgiu nuo 2019 m. liepos 6 d.

Valstybių narių, kurioms ši direktyva privaloma, atžvilgiu nuorodos į Konvenciją laikomos nuorodomis į šią direktyvą.

17 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2019 m. liepos 6 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos perduoda Komisijai šių priemonių tekstus. Tas nuostatas jos taiko nuo 2019 m. liepos 6 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Į jas taip pat įtraukiamas pareiškimas, kad valstybių narių, kurioms ši direktyva privaloma, atžvilgiu nuorodos galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose į šią direktyvą pakeistą konvenciją laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir to teiginio formuluotę nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

18 straipsnis

Ataskaitų teikimas ir vertinimas

1. Komisija ne vėliau kaip 2021 m. liepos 6 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje įvertinama, kokių mastu valstybės narės ėmėsi priemonių, būtinų, kad būtų laikomasi šios direktyvos.

2. Nedarant poveikio kituose Sąjungos teisės aktuose nustatytiems ataskaitų teikimo pareigoms, valstybės narės kasmet Komisijai pateikia šiuos statistinius duomenis apie 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas, jei tų statistinių duomenų turima centriniu lygmeniu atitinkamoje valstybėje narėje:

a) inicijuotų baudžiamųjų procesų skaičių, nutrauktų procesų skaičių, procesų, kurių metu buvo išteisinta, skaičių, procesų, kurių metu priimtas apkaltinamasis nuosprendis, skaičių ir vykstančių procesų skaičių;

b) sumas, susigrąžintas po baudžiamųjų procesų, ir įvertintą žalą.

3. Komisija ne vėliau kaip 2024 m. liepos 6 d., atsižvelgdama į savo pagal 1 dalį pateiktą ataskaitą bei valstybių narių pagal 2 dalį pateiktus statistinius duomenis, pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje įvertinamas nacionalinės teisės aktų, kuriais ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, poveikis Sąjungos finansiniams interesams kenkiančio sukčiavimo prevencijai.

4. Komisija ne vėliau kaip 2022 m. liepos 6 d., remdamasi valstybių narių pagal 2 dalį pateiktais statistiniais duomenimis, pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai, kurioje, atsižvelgdama į bendrą tikslą sustiprinti Sąjungos finansinių interesų apsaugą, įvertina, ar:

a) 2 straipsnio 2 dalyje nustatyta riba yra tinkama,

b) 12 straipsnyje išdėstytos nuostatos dėl senaties terminų yra pakankamai veiksmingos,

c) šia direktyva veiksmingai sprendžiami sukčiavimo vykdančieji viešuosius pirkimus atvejai.

5. Prie 3 ir 4 dalyse nurodytų ataskaitų pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, į kurį gali būti įtrauktos konkrečios nuostatos dėl sukčiavimo vykdančieji viešuosius pirkimus.

19 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

20 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2017 m. liepos 5 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. MAASIKAS

KLAIDŲ IŠTAISYMAS**2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1128 dėl internetinių turinio paslaugų tarpvalstybinio perkeliamumo vidaus rinkoje klaidų ištaisymas**

(Europos Sąjungos oficialusis leidinys L 168, 2017 m. birželio 30 d.)

11 puslapis, 9 straipsnio 2 dalis:

yra: „Ne vėliau kaip 2018 m. gegužės 21 d. ...“;

turi būti: „Ne vėliau kaip 2018 m. birželio 2 d. ...“;

11 puslapis, 10 straipsnis:

yra: „Ne vėliau kaip 2021 m. kovo 21 d., ...“;

turi būti: „Ne vėliau kaip 2021 m. balandžio 2 d., ...“;

11 puslapis, 11 straipsnio 2 dalis:

yra: „Jis taikomas nuo 2018 m. kovo 20 d.“;

turi būti: „Jis taikomas nuo 2018 m. balandžio 1 d.“

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT